NATIONAL LIBRARY
JUL 24 1968
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE DU CANADA

192/A/20/8-77
21/1

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121, 465—7902
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 1035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A.

WEDNESDAY, JULY 10, 1968

LATVIJA
AMERIKĀ

55./56. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 10. JŪLIJS 18. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 8 Ont., Canada; tālr. 465—7902
Birojs: 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A. Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vaditāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A., tālrunis 486—8975

Trimdas prāvesta reveranss komūnistiem

Pieņemot padomju čekas dibinātās un pārzinātās Komitejas kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs ielūgumu, okupētajā Latvijā nesen viesojās 82 gadus vecais luterāņu prāvests Dr. Visvaldis Sanders ar dzīvesbiedri, kuŗi vecumdienas, vairs nedarbodamies latviešu draudžu aprūpē, vada Vircburgā, Rietumvācijā. Apciemojuma laikā viņš tikās arī ar vietējiem žurnālistiem un atbildēja uz viņu jautājumiem. Kā parasts, galvenais iztaujātājs bija Rīgas radio redaktors Alberts Liepa, bet arī V. Darbiņš. Prāvesta sarunu ar radioreportieŗiem Rīgas radiofons pārraidīja 16. jūnijā „tautiešiem svešatnē" domātajā propagandas raidījumā, norādot, ka šī ir tikai daļa no „magnetofona lentē ierakstītās sarunas". Visai nesakarīgajā raidījumā bija dzirdami šādi jautājumi un atbildes:

A. Liepa: „Latviešu mācītāji, kuŗi atrodas emigrācijā — Amerikā, Vācijā, vienalga, — kādā baznīcas organizācijā viņi sastāv? Pie mums Latvijā ir Latvijas ev.-lut. draudze. Tā ir Latvijas baznīcas organizācija, kuŗa koncentrē, organizē ap sevi visus mācītājus un ticīgos. Jā?"

V. Sanders: „Jā."

A. Liepa: „Bet Amerikā, teiksim, nu — es domāju par emigrāciju — kādā organizācijā mācītāji sastāv?"

V. Sanders: „Viņi saucas par Latvijas mācītājiem, lai gan mums nav visi tie mācītāji tā apvienoti kopā kā tādā vienā sinodē. Nav. Viņi pieder pie dažādām tādām kongregācijām, un dažī ir pat viņu dienestā. Daži, par piemēru tikai spredikō angļu valodā, pārgājuši pilnīgi amerikāņu dienestā."

A. Liepa: „Un latviešus vairs neapkalpo?"

V. Sanders: „Un tur ir vairākas tādas sinodes, kuŗās viņi kalpo, piemēram, šitas pats Lūsis, tas jau arī bija šitādā sinodē."

A. Liepa: „Redziet, kāpēc mēs jums jautājam: tāpēc, ka man svešs būtiskais stāvoklis. Kā tad var saukties emigrācijas mācītāji par Latvijas ev.-lut. draudzes mācītājiem emigrācijā, ārzemēs, ja tāda Latvijas ev.-lut. draudze pastāv tikai šeit Latvijā?"

V. Sanders: „Tas ir tas nepareizīgums! Nepareizi ir, ka tagad Lūsi var ievēlēt par Latvijas arhibīskapu."

A. Liepa: „Nevar taču būt divas draudzes, tāpat kā nav divas Latvijas. Ir tikai viena Latvija."

V. Sanders: „Redziet, mēs vēlējām bīskapu trimdā. Vēlējām. Un tad, kad mēs ievēlējām, par piemēru, Lūsi — ar vienu balsi tika ievēlēts, ar vienas balss vairākumu — tad tā baznīcas virsvalde izsludināja, ka viņš ir Latvijas... Uz kāda pamata? Kur juridiskais pamats? Mēs viņu tikai izvēlējām par to bīskapu. Par archibīskapu netika vēlēts nemaz. Un tagad uzreiz, kad viņš tiek ievēlēts par bīskapu, viņu izsludina, ka viņš ir Latvijas ev.-lut. baznīcas bīskaps. Runāju ar juristiem, tie man teica, ka tas ir pilnīgi nepareizi. Jums ir taisnība. Es arī tam piekrītu."

A. Liepa: „Pie tam tagad luterāņiem ir sava Vispasaules baznīcas federācija. Šai federācijā kā locekle ir Latvijas luterāņu draudze."

V. Sanders: „Jā, viņa pie mums ir ūnijā. Kad sanākušas kopā visas luteriskās federācijas, bija priekšlikums nācis no šejienes, lai uzņemtu Latvijas baznīcu savienībā, tad no mūsu puses bija apmēram kādi 13 delegāti no Amerikas un no citām vietām, pat igauņi, no Lietuvas... Ar vārdu sakot, 13 delegāti bija, kas nostājās pretī, un no mūsu puses Rozītis, tad es teicu, uz kāda pamata tad tu balsosi pretī? Jā, tas nav pielaižams. Es teicu: kā — nav pielaižams? Tā taču ir Latvijas baznīca, kas ir šeit. Mēs taču skaitāmies par izdzītiem..."

A. Liepa: „Nu, jūs ar savu klātbūtni tagad, ar savu uzturēšanos šeit dzimtenē esat paudis savu nostāju attiecība uz dzimtenes apmelētājumiem. Bet nu man gribētos jums jautāt, vai jūs iesakiet pēc sava brauciena prakses arī citiem tautiešiem, teiksim, pavērot, kā dzīvo latvieši Latvijā, kā tagad dzīve attīstās padomju Latvijā? Vai būtu ieteicams braukt latviešiem no svešzemēs?"

V. Sanders: „Jā, es jau to viņiem gribu pateikt, kad es aizbraukšu. Bez šaubām, interesē; tā nebūs, ka neinteresēs un neprasīs. Citi, varbūt, nosodīs un nemaz negribēs ar mani satikties... Beigu beigās, ja viņi arī neprasīs, es iešu un pateikšu. Tā nebūs, ka es stāvēšu klusu un nerunāšu."

A. Liepa: „Man liekas, ka jums nemaz nejaus tā klusēt. Jautās."

V. Darbiņš: „Vai jūs domājat arī rakstīt, atgriežoties atpakaļ Vācijā? Kaut ko par saviem iespaidiem?"

V. Sanders: „Varbūt, ka mani pielaiž kaut kur pie lapas klāt. Es domāju, ka pie jums tā dzīve taču iet uz priekšu... Esmu priecīgs jūsu sabiedrībā būt. Esmu priecīgs par visu to, kas notiek Latvijā tagad, un padomju Latvija — tā ir mūsu zeme, mūsu kopīgā dzimtene. Mēs esam tagad trimdā. Mēs tomēr jūtamies ar šo zemi saistīti. Manas personīgās domas ir tādas, ka tā zeme un tā tauta, kas mūs vieno, un tādēļ es arī esmu jums pateicīgs, ka jūs mani esat aicinājuši šurp uz šo mūsu kopējo dzimteni, to redzēt pie tagadējiem apstākļiem un vēl vairāk pašu acīm redzēt un nevis klausīties uz to, ko citi saka, ko citi raksta, pašiem pārliecināties par to. Un es gribu teikt, es esmu pateicīgs par visu to, kas bija man iespējams šinī nedēļā, druscin vairāk kā nedēļā, apmēram 10 dienas, ka es varēju vērot, kas viss te notiek, kas viss te ir darāms, kas te viss ir veikts, un iepazities ar tagadējiem jaunajiem darbiniekiem visās nozarēs, kā rakstniecībā, dzejniecībā, mākslā un mūzikā. Ar vienu vārdu sakot, mūsu kultūrā. Mēs esam priecīgi par to, ka jūs, tie jaunie, daudz esat veikuši, un var par visu to priecāties. Lai to kopā saņemot, es gribu teikt, ka esmu guvis labus iespaidus, un ar šiem labiem iespaidiem es atgriezīšos mājās un varēšu tur pateikt, ko es te esmu baudījis un ko es esmu te pats ar savām acīm redzējis."

★

Tiktāl Rīgas propagandistu 16. jūnija raidījums. Kā teksts rāda, prāv. V. Sandera atbildes ir visai juceklīgas, rodas iespaids, ka viņš meklējis vārdus. Tā kā pārraidīta tikai daļa no prāvesta sarunas ar Rīgas propagandistiem, ir iespējams, ka raidījumā dotās atbildes „sabūvētas kopā" no visas sarunas atsevišķiem fragmentiem, tā dodot atsevišķiem teikumiem un pat vārdiem citu nozīmi, nekā tiem bijusi tiešajā sarunā. Ir jau konstatēti vairāki gadījumi, kad Rīgas komūnisti šādā veidā „preparējuši" skaņu lentes. Tādēļ teorētiski šāda iespēja pastāv, bet praktiski maz ticams, ka raidījumā noticis sarunas viltojums, jo prāv. V. Sanders pēdējos gados vairākkārt sabiedrībā teicis runas un paudis domas, kuŗas, saudzīgi izsakoties, atzīstamas par savdabīgām... Jāpieņem, ka tieši prāvesta pausto ieskatu rezultātā Komiteja kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs aicināja V. Sanderu viesoties okupētajā Latvijā, lai iegūtu labu ēsmu savam propagandas makšķeres āķim, kas, kā redzams, komūnistiem arī labi izdevies, pieņemot trimdas prāvesta reveransu un dzirdot, ka viņš priecājas par to, kas tagad notiek dzimtenē, tātad — priecājas arī par to, ka apspiež baznīcu un pārkrievina latviešus... Tādēļ jāpieņem, ka nesakarīgās un juceklīgās prāv. V. Sandera atbildes ir satraukuma izraisītas stostīšanās rezultāts.

★

Rīgas sarkanie propagandisti pēdējā laikā par savu nomelnošanas uzbrukumu mērķi izraudzījušies archibīskapu Arnoldu Lūsi. Turpinot mērķtiecīgus centienus šai virzienā, nule ārkārtīgi pārcentusies Rīgā izdotā, vienīgā trimdas latviešiem domātā pro-

(Nobeigums 5. lpp.)

PRIEKŠ VASARAS NOMETNĒ SAULAINĒ

Augšā pa kreisi: 4 gadus vecā torontiete Sandra Struce sirsnīgi noņemas ar mazajiem kaķēniem. — Augšā pa labi: Dace Vare, kuŗa šovasar strādā nometnes virtuvē, iepazīstas ar sarikojumu plānu, kas pieteic vairākus interesantus notikumus. — Apakšā: „Nekas nav labāks par guļu svaigā sienā," paskaidro bērnu nometnes vadītājas Jūlija Kurmīte (pa kreisi) un Ilze Korolkēviča, pildot nometnotāju guļammaisus ar smaržīgo sienu Saulaines šķūnī. Foto: J. Liģers

Kanadas jaunā valdība

Kanadas ministru prezidents Pjērs Trudo paziņojis jauno ministru kabinetu. Tās locekļu skaits no 25 ministriem pavairots uz 29, ko ministru prezidents izskaidro ar nepieciešamību sekmīgāk sadalīt darba slodzi, labāk pašiem ministriem izkārtojot visu vajadzīgo, nekā paļaujoties uz laiskiem un birokratiskiem ieŗēdņiem. Trudo solījis pārorganizēt arī dažas ministrijas un paziņojis, ka „satricinās" visu civīlierēdņu augstāko slāni. Trudo kabinetu apzīmē par lielāko un „jaunāko" visā Kanadas vēsturē. Jauno ministru vidū ir divi 36 gadus veci, bet arī pārējo vecums sniedzas tikko pāri 40 gadiem; tikai viens no jaunajiem ministriem ir 54 gadus vecs. Transporta ministrs Pauls Hellers un aizsardzības ministrs Pols Kadjē patur savus līdzšinējos amatus, kuŗi tiem jau bija Lestera Pīrsona kabinetā, bet citi ministri ir jauni vai amatos izmainīti. Trīs ministri tagadējā kabinetā ir „bez portfeļiem".

PAZIŅOJUMS LASĪTĀJIEM

Sakarā ar atbildīgā redaktora slimību šonedēļ iznāk tikai viens mūsu laikraksta numurs.

Redakcija

Pilnīgi jaunu ministru kabinetā ir 8, izmainītos amatos — 15, bet līdzšinējos resorus paturējuši 6, to vidū transporta, ārlietu, finanču un aizsardzības ministri. Viens ministrs no vecā kabineta paliek joprojām bez portfeļa — 65 gadus vecais Pols Martins, senāta līderis.

Opozicijas vaditājs Stenfilds ar jauno kabinetu ir neapmierināts, bet agrākais opozicijas vadītājs Difenbēkers to slavējis, jo pārstāvētas visas Kanadas provinces un Trudo nav šķirojis angļus un franču.

No Toronto pilsētas jaunajā kabinetā kā „pārvietotais" ministrs ieiet 36 gadus vecais Donalds S. Mekdonalds, bet no Hamiltonas — 37 gadus vecais Džons Munro, kuŗi abi līdz šim bija ministri bez portfeļiem. Jaunajā kabinetā tomēr nav ticis parlamentā jaunievēlētais bijušais Toronto pilsētas galva Filips Givens, kuŗu kāds labvēlīgs preses organs minēja par iespējamo ministru.

Pēc priekšā stādīšanās 9. jūlijā un zvēresta nodošanas ģenerālgubernātoram Rolandam Miceneram jaunais Kanadas ministru kabinets dienu vēlāk sanāca pirmajā sēdē. Jaunā valdība darbosies divas nedēļas, sanākot sēdēs ik pārdienas, pēc tam dosies vasaras atvaļinājumā, lai atjaunotu darbu atkal rudenī.

Pēc vietējo laikrakstu ziņām, viens no kabineta pirmajiem uzdevumiem būs krimināLkodeksa pārlabojumi. Tos jau pag. rudenī ierosināja tagadējais ministru prezidents Trudo, kad vēl bija tieslietu ministrs. Labojumi paredz legālizēt homoseksuālitāti, liberālizēt abortus, pastiprināt ieroču kontroli un „taisīt elpas pārbaudi" iereibušajiem autobraucējiem, lai noteiktu alkohola sastāvu asinīs. Šādas pārbaudes pastāvēja arī līdz šim, bet nebija obligātas. Jaunais tieslietu ministrs Terners paskaidrojis, ka likumprojektu iesniegs parlamentam bez sevišķām pārgrozībām.

Indulis Skrastiņš

Latvijas 50. gadskārtā

Vairums nacionālo darbinieku, kas stāvēja pie mūsu Latvijas šūpuļa pirms 50 gadiem, jau aizgājuši zvaigžņu ceļos; daļa atradusi mājvietu svešās zemēs, bet tikai nedaudzi klusā cerībā uz brīvības rītausmu sagaidis Latvijas dibināšanas 50. gadskārtu dzimtenē. Toreiz, pirms 50 gadiem, tautas vairākums bija neticīgie un šaubīgie, mazākums — ticīgie, kuŗi tomēr uzvarēja, pierādot neticīgajiem, ka spēku dod nesatricināma griba un spēja upurēties.

Arī tagad mūsu vidū ir daudz šaubīgo, tikpat daudz neticīgo, tā kā apstākļi ir stipri līdzīgi. Toreiz, tāpat kā tagad, modās un atdzima tautas, sākās brīvības un patstāvības laikmets. Arī pašreiz spēcīga tautu nacionālisma mošanās vērojama Eiropā, tiecoties nokratīt nebrīvību un svešu kungu jūgu. Vērojot notikumus Čechoslovakijā, var secināt, ka pirmie brīvības zvani jau ieskanējušies arī Eiropas dienvidaustrumu daļā.

Par spīti tam, kur katrs svešumā esam atraduši mājvietu, Latvijas dibināšanas 50. gadskārtā visi īstenie latvieši domās raudzīsies uz dzimtenes pusi un sev klusi jautās: — Ko dāvināšu tev mana dzimtene, tavā sēru pilnajā, bet jauku atmiņu vītajā 50. dzimšanas dienā? Skaistas un laimīgas dienas ievītas tavā 50. vainagā, daudzas vētras un nemieri tev pāri gājuši, asarās un asinīs tu slacīta esi. Ko dāvināšu tev, mana sāpju dzimtene? Daudzi ziedojuši dzīvību uz tava tēvzemes altāŗa, daudzi vēl ziedosies, jo kā gan citādi tavu brīvību lai izpērk tavi dēli un meitas? Bet — ko lai dāvinu šobrīd, kamēr tavu brīvību neesam atguvuši?

Šādiem un līdzīgiem jautājumiem būtu jāvirmo visu brīvās pasaules latviešu sirdīs. Un uz tiem būtu dodama skaidra atbilde katram latvietim, kas sevi par latvieti vēl uzskata. Neatkarīgi no tā, kā katrs atcerēsimies Latviju tās dzimšanas 50. gadskārtā, neatkarīgi no mūsu katra devuma dzimtenei, liela vai maza, mēs paliksim vēl tālu aizmugurē tiem latviešu jaunekļiem un vīriem, jaunavām un sievām kas Latvijas brīvībai upurēja visu.

Šobrīd neviens mums neprasa ziedot dzīvību, pašreizējos apstākļos tas arī maz ko dotu mūsu dzimtenei. Iekām izšķiramies par savas dāvanas lielumu un tās nozīmi, atcerēsimies, ka mūsu tautai nav trūcis patriotu un upurēties gatavu jaunekļu un vīru; atcerēsimies arī, ka mūsu tautai bijuši un arī tagad ir jaunekļi un vīri, jaunavas un sievas, kas ar savu darbu, patriotisko cīņu dzimtenē un svešumā, ar pašaizliedzību (kuŗa dažam labam no mums šķiet neizprotama) maksā. savas dzīvības parādu, kā nesen kādā „Latvija Amerikā" ievadrakstā teicis Dr. Ansis Karps.

Ja esam palikuši dzīvi, baudām brīvības augļus, varam saukties par latviešiem, latviski runāt un brīvi domāt, tā nebūt nav laimīga sagadīšanās. Tā nav arī mūsu personīgā gudrība, vēl mazāk mūsu tālredzība. Atcerēsimies un ievērosim, ka par šīm mūsu ērtībām un tiesībām samaksājuši citi — tie, kuŗu vairs nav mūsu vidū, bet kuŗu upuŗu saulē mēs arvien vēl sildāmies. Vai šobrīd, tuvojoties Latvijas 50. dzimšanas dienai, nevajadzētu mosties arī mūsu sirdīs gribai un apņēmībai uzņemties daļu pienākumu un atbildības uz saviem pleciem? Vai šobrīd, mūsu dzimtenes svētku priekšvakarā, arī mums nebūtu jāsāk maksāt un kārtot savas dzīvības parādu?

Mūsu pienākums Latvijas neatkarības pasludināšanas 50. gadskārtā nav turēt rokas klēpī, nedz arī turpināt ērto braucienu vienaldzības laivā vai līksmot par sudraba karošu krājumu trauku skapī. Mūsu pienākums ir uzņemties savu atbildības daļu un atzīt savu ilgi iestāvējušos parādu par izglābto dzīvību. Mūsu pienākums ir uzņemties savu daļu atbildības arī par mūsu tautu dzimtenē un mūsu zemi Latviju, upurējot savu laiku, līdzekļus, ērtības, privāto dzīvi un arī atpūtu, jo to no katra latvieša prasa nerakstītais latvietības likums. Lai tādēļ Latvijas dzimšanas 50. gadskārtā pierādām paši sev un citiem, ka spējam tomēr pārvarēt savu vienaldzības vājumu, ka esam gatavi uzņemties arī savu daļu upuŗu mūsu tautas kopīgā mērķa sasniegšanai. Kopīgais darbs būs arī mūsu spēka un vienotības demonstrācija pret mūsu ienaidnieku, tā netaisnību, meliem un viltību.

Kas mums darāms Latvijas proklamēšanas 50. gadskārtā? Vispirms sniedzams materiāls atbalsts mūsu vadītāju organizāciju izraudzīto mērķu īstenošanai. Šī atbalsta lielumu lai noteic mūsu patiesā rosība un latviskā sirds. Mums jāapzinās, ka līdzekļu trūkums var būt iemesls svarīgu uzdevumu nepaveikšanai un labu izdevību neizmantošanai. Otrkārt, uz katra latvieša izsūtītās vēstules būtu uzlīmējama Ģenerāļa Goppera fonda izdotā Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres marka, kuŗa ir iespaidīga pati par sevi un īsti piemērota tieši šim gadījumam (par tikai 1 dol. var legādāties 100 marku). Šī marka uz aploksnes daudzinās Latvijas vārdu un atgādinās mūsu tautas likteni. Treškārt, vietējie kanadiešu laikraksti būtu pārplūdināmi ar lasītāju vēstulēm, kas paustu mūsu tautai nodarīto pārestību, minot vārdā arī pārestības nodarītājus un raksturojot viņu metodes. Ceturtkārt, atklāto diskusiju stundās radiofonā būtu jāpiedalās iespējami daudz latviešiem, vēršot klausītāju uzmanību uz mūsu taisnīgo brīvības cīņu pret mūsu zemes okupantiem. Piektkārt, protesta vēstuļu skaitam pašvaldību un valdības iestāžu vadītājiem jāpavairo, šādā akcijā piedaloties ikvienam. Sestkārt, jāizmanto katra iespēja, maza vai liela, lai pievērstu pasaules uzmanību mūsu cīņai un mūsu tautas postam.

Lielu pienākumu un darba gads šis ir arī mūsu latviešu biedrībām un citām organizācijām, kā garīgajām, tā laicīgajām. Lai Dievs dotu, ka vienprātība mūs vienotu vismaz šogad. Attieksmē uz mūsu vadītājām organizācijām, būtu vērts, varbūt, padomāt par Latvijas jubilejas aplokšņu izgatavošanu, ar kuŗām eventuāli varētu apgādāt visas vietējās biedrības, nodaļas un kopas, kuŗas tās savukārt izsūtītu, protams pret samaksu, saviem biedriem un atbalstītājiem.

Bieži mēs vipsnājam par žīdu tautas iždarībām un ierašām, kaut daža labā lietā mums būtu no viņiem jāmācās un jāseko viņu metodēm. Sevišķi zīmīgs piemērs ir viņu vēl vienmēr neaizmirstā gaušanās par dzīvā spēka zaudējumiem nacistu laikā. Kaut tas notika pirms vairāk nekā 20 gadiem, vēl vienmēr toreizējo žīdu iznīcināšanu bieži pieminam gan presē, gan arī radioraidījumos. Var būt, ka brīvība arī trīs baltiešu tautām tagad atrastos daudz tuvāk piepildījumam, ja arī mēs būtu pēc tās vairāk centušies, raudājuši un rakstījuši par desmitiem tūkstošiem noslepkavoto, sakropļoto, deportēto un padzīto baltiešu. Varbūt varam pamatoti runāt pat par miljonu vai vairāk iznīcinātiem baltiešiem? Vai okupētajās Baltijas valstīs būs vairs 4 miljoni no kādreizējiem 6 miljoniem baltiešu? Kādēļ par to klusējam? Kādēļ arī mēs ar žīdiem līdzīgu neatlaidību šo faktu nekaram pie pasaules sirdsapziņas lielā zvana, bet it kā samierināmies

(Nobeigums 5. lpp.)

LASĪTĀJU VĒSTULES

BALTIEŠI KOPĪGIEM SPĒKIEM ASV VĒLĒŠANU CIŅA

V. Korsts šī laikraksta 26. jūnija numurā attieksmē uz ierosinājumu visiem baltiešiem kopīgi iesaistīties ASV prezidenta un kongresa locekļu vēlēšanās, atbalstot baltiešiem labvēlīgākos kandidātus (skat. LA 5. jūnija numurā „Nelūgsim, bet liksim ausīties!"), ieminas, ka laika trūkuma dēļ ierosināto nevarēs paveikt.

Manuprāt, šoreiz nekādā gadījumā nevarēs sākt aizbildināties ar laika trūkumu. Mēs taču zinām, ka baltiešiem ne tikai Kanadā, bet arī ASV darbojas savas federācijas vai savienības nozīmīgākajos politiskajos centros. Un — kā jau publicētajā ierosinājumā aizrādīts — mums šīs vēlēšanu cīņas ietekmēšanai tikpat kā nekas nav jāveido no jauna. Mums jau ir reprezentātīvas kopīgas baltiešu organizācijas, prese, biedrības un draudzes visās ASV. Bez tam, piemēram, ASV nēģeriem vēlēšanu cīņas ietekmēšanai „nacionālās komitejas" arī vēl tikai top. Tādēļ ar laika trūkumu nez'vai vajadzētu sākt aizbildināties.

Es ļoti ceru, ka mūsu izraudzītie pārstāvji nešaubīdamies izšķirsies par aktīvu rīcību, izšķirsies par darbu savu tautu aizstāvēšanai, jo šīs 1968. gada ASV vēlēšanas rādās būt tādas, kurās kandidātiem uzvaras gūšanai ārkārtīgi svarīgas likšies katras, pat mazākās politiskās grupas balsis. Tādēļ šī mūsu politiskā cīņa varētu būt liels pienesums Baltijas valstu dibināšanas 50 gadu jubilejas atzīmēšanai.

Aivars Ruņģis, Kalamazū

☆

NEVAINOSIM JAUNATNI

Neatceros, vai arī manos jaunības gados vecie visās neveiksmēs vainoja jaunos, bet laikam jau tā būs bijis, jo — ja kaut kas notiek, vainīgais jāatrod. Un kam dzīvē mazāk piedzīvojumu, kas sliktāk taisnoties prot, tam vainu vieglāk uzvelt. Tā mums visiem arī tagad ir „skaidrs": lai zaķis kaut vai nepareizā virzienā pāri ceļam pārskrien, jaunieši vainīgi... Mēs žēlojamies par visu: jaunieši mūs nerespektējot, par mūsu senču tradicijām neinteresējoties, latviešu kultūru ignorējot, no tautas aizgriežoties.

Apmeklējot 9. jūnijā Latvijas daudzināšanas sarīkojumu Milvokos, man gribējās skaļi kliegt: Nevainosim jaunatni! Jaunieši no mums neaiziet, mēs paši tos ievedam ceļos, kuŗi no latviešu tautas tālāk aizlokas. Mums, vecajiem, nebūtu jaunie tikai ar labiem vārdiem un pamācībām vien jāmāca. Mums būtu jārāda jaunatnei priekšzīme. Bet minētajā sarīkojumā es piedzīvoju gluži pretējo: ne jaunajiem no vecajiem, bet vecajiem no jaunajiem būtu priekšzīme nemaz nav! Tā pierādījās atkal tas pats vecais un sasāpējušais tautas tērpu valkāšanas jautājums.

Latvijas daudzināšanas sarīkojumā pārliecinājos, ka tieši jaunie senču tradicijas respektē daudz vairāk un izteiktāk nekā vecie. Gandrīz visos gados jaunās, precētās un neprecētās, valkāja tautas tērpu tā, kā tas jāvalkā, sākot ar vainagu un beidzot ar villaini. Nevainojams skats, gluda kā latviešu, tā angļu valoda. Neuzkrītoša, bet respektējama stāja, paskaidrojot amerikāņiem, kas ir Latvija, kur tā atrodas un kādēļ mēs še atrodamies. Bet par gados vecākajām jāsaka, ka gandrīz visas, tautas tērpu valkājot, sagrēkojas. Protams, katra nepareizajai tērpa valkāšanai atrada arī „pamatotus" iemeslus... Kuŗai sievas mice vai lakats bija uztupināts tikai pakausī, teica, ka esot citi laiki, arī tautas tērpi citādi jāvalkājot. Prātiņ, nāc mājās! Bija sievas, kuŗas, tāpat kā viņu meitas, staigāja apkārt ar vainagiem galvā; bija arī tādas, kuŗām bērnēri pie rokas līdz tekalāja, bet vecām mātēm galvā nekā, tikai tautas tērps mugurā. Cita staigāšanu ar kailu galvu aizbildināja ar karstu laiku, kaut, citā tērpā uz sarīkojumu ejot, ūdeles apmetnis plecos par karstu neliekas. Cita centās iegalvot, ka viņas tautas tērps esot pārāk etnografisks, lai lakatu galvā sietu, bet etnografiskā mice vēl neesot pašūta. To viņa nedomāja, ka visneetnografiskākā tautas tērpa lietošana ir tad, ja to bez galvas segas valkā. Tikpat neattaisnojami, ja precēta sieva, izvairoties no mices vai lakata valkāšanas, tomēr atzīstot, ka vainagu galvā likt nevar, staigā ar kailu galvu, vainagu kā aproci ap roku aplikusi.

Ja šīs pašas sievietes kādam sarīkojumam kaut vai rokoko tērpu gatavotu, tad gan uzmanītu, lai katra krociņa un iešuve pareizā vietā atrastos, lai apavi un cimdi iespaidu nebojātu. Bet, velkot mugurā tautas tērpu, mēs visu „pa roku galam" darām, uz visu „caur pirkstiem" skatāmies, pat nekautrējamies pie Vidzemes tautas tērpa pēc Kurzemes paražas villaini valkāt, neliekam galvā attiecīgā novada sievas mici, bet gan tādu, kuŗa labāk piestāv. Ja tradiciju ignorēšanu turpināsim, kur mēs nonāksim? No kā jaunie lai mācās, kā pareizi tautas tērpu valkāt? Divreizdivi nometnē vaditājas māca tā, mājās māte dara citādi. Kam taisnība? Kuŗu bērns lai respektē? Kam lai klausa? Vai tādā gadījumā jauniešiem nav izdevīgāk iet vieglāko ceļu un par saviem senčiem neraudzēt? Vai nav izdevīgāk pievērsties tiem, kuŗiem senču tradiciju nemaz nav?

Ella Andersone, Milvokos

☆

INDIVIDUĀLA REDZĒŠANA

Lasītājai A. Zālītei Flašingā, kā jānoprot, nav patikušas dažas rindas recenzijā par Jāņa Viesiena dzejoļu krājumu „Māla bezdelīgas". Bet šķiet, ka viņa recenziju lasījusi, par katru cenu vēlēdamās tajā saskatīt uzbrukumu Viesiena „nabaga kolēģām".

Diemžēl, šādas agresivas jūtas bijušas svešas recenzijas autoram, tālab teiktais, ka „vajadzīga... tā (norādāmais vietniekvārds) individuāli personīgā redzēšana, kas atrodama „Māla bezdelīgās' un kas atšķir Jāni Viesienu no viņa kolēģām", jāsaprot tā, ka bez individuāli personīga skatījuma arī viņa dzejai nebūtu individuālitātes, kāda nepieciešama, lai tā atšķirtos no Viesiena „nabaga kollēgu" dzejas.

Tie „nabaga kollēgas", kuŗiem arī ir šāda — sava! — individuāli personīga redzēšana un tās atspoguļojums dzejā ar individuālu profilu, protams, neuztrauksies. Par to ir bijusi runa citās recenzijās.

Gunars Irbe

LEĢIONĀRI

Zviedru rakstnieka dokumentārs romāns par baltiešu karavīru izdošanu ● Padomju iestādes ļāvušas ieskatīties dokumentos, zviedru — ne

Septembrī Zviedrijā iznāks romāns „Leģionāri" — par baltiešu karavīru izdošanu Pad. savienībai 1946. gada ziemā.

Romāna autors ir viens no redzamākajiem zviedru modernās prozas rakstniekiem, Ziemeļzviedrijā 1934. gadā dzimušais filozofijas licenciāts un literātūrkritiķis Pērs Ulovs Enkvists (Per Olov Enquist). Nedēļu pirms Kosīgina viesošanās Zviedrijā saruna ar Enkvistu plaši atreferējuši divi Rietumzviedrijas laikraksti — „Handelstidningen" un „Göteborgs - Tidningen".

Pērs Ulovs Enkvists 1966. gadā viesojās Amerikā. Runājoties un kritizējot ASV politiku Vietnamā, viņam bijuši jādzird aizrādījumi: „Jums, zviedriem, nevajadzētu kritizēt amerikāņu politiku. Uz jūsu pašu sirdsapziņas ir nežēlīgā internēto baltiešu karavīru izdošana Pad. savienībai."

Dabīgi, ka Enkvists, kam 1946. gadā bija tikai 12 gadu, nevarēja daudz zināt par to, kas notiecis ar baltiešu karavīriem. Tomēr viņu pārsteidza, ka ASV notikums tik plaši pazīstams. Atgriezies Zviedrijā, Enkvists sāka vākt visu, kas rakstīts par baltiešu izdošanu. Rezultātā pēc diviem gadu intensīva darba radies romāns „Legionärerna".

Grāmata uzrakstīta romāna formā, — stāsta autors. Bet to tikpat labi varētu saukt par reportāžu, vai vienkārši — par grāmatu. Bet romāns, tas izklausās smalkāk... Un romāna forma ļāva vieglāk savīt kopā visus elementus.

Stājoties pie iecerētā darba, Enkvists vēlējās uzzināt visu, kas noticis 1945. un 1946. gadā ar 146 baltiešiem, kuŗi bija ieradušies Zviedrijā kā vācu armijā ar varu mobilizēti karavīri. Kas un kā noticis Zviedrijā? Kas un kā — pēc izdošanas Pad. savienībai? Lai iejustos bada streika situācijā, rakstnieks pats badojās veselu nedēļu.

Enkvists „gracies cauri" internēto dienas grāmatām, pieejamajiem dokumentiem, preses rakstiem, vēstulēm. Viņš intervējis visus, kas vien varējuši un gribējuši sniegt ziņas par notikumiem internēto nometnēs. Viņam laimējies arī ieskatīties nometņu žurnālos, no kuŗiem uzzinājis internēto vārdus un dzimšanas datus. Tie palīdzējuši vēlāk, 1967. gada rudenī, Rīgā uziet un intervēt tur dzīvojošos bijušos internētos. No padomju iestādēm Enkvists dabūjis ieskatam „slepenus dokumentus" par baltiešu izdošanu. Vienīgi zviedru ārlietu ministrija un kaŗa arhīvs liedzies dot ieskatu savās tā laika problēmās. Še „slepenība" bijusi pilnīga.

Romāna „Leģionāri" autors pats domā, ka šajos tik ļoti slēptajos zviedru dokumentos nekā īpaši jauna nav. Sarunās ar zviedriem, kuŗiem bijusi „teikšana" baltiešu jautājumā, Enkvists noskaidrojis tik daudz, ka ārlietu ministrijas slēptie dokumenti vairs neliekas sevišķi sensācionāli. Protams, kas ziņas sniegušī, to Enkvists neatklāj, jo intervētie esot „ļoti ieinteresēti saglabāt savu anonimitāti". Tātad, romānā nevarēs lasīt, kuŗš ko teicis. Arī tad, ja romānā nebūs ne vārda, kuŗam nebūtu faktu pa-

(Nobeigums 4. lpp.)

LATVIJAS 50 GADU IZSTĀDE CEĻO

„Šis esot jaunatnes gads!... Lielie atkal dabūjuši apskatei saliekamās bildes, bet mēs saliekamo ābeci, laikam, neredzēsim nekad."

„Neuztraucies, Mika, viņi grib, lai mēs labāk iemācāmies vienu valodu — angļu."

Ed. Keiša karikatūra

LATVIJA

55./56. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 10. JŪLIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

REDAKCIJA EIROPĀ

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str.19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 2.10, bet tekstā $ 4.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

Iemesls kaunēties

Lielais laikraksts „Chicago Tribune" ievadnieku lappusē pirmajā vietā 30. jūnijā publicējis rakstu „Iemesls kaunēties", pakavējoties pie tā, ka ASV, Anglijas un citu pasaules kaŗa sabiedroto rietumvalstu valdības vēl tagad slēpj darījumus ar Staļinu. Šai rakstā cita vidū lasāms:

„Kaut pagājuši jau 23 gadi kopš Jaltas konferences, ir vēl dažas lietas, par kuŗām ASV valdība atrod par labāku klusēt. Viena tāda ir vergu darbs pēc otra pasaules kaŗa; otra ir to krievu piespiedu repatriācija, kuŗi atradās Vācijā pēc kaŗa beigām; trešā — vāciešu izdzīšana no viņu senču mājām Austrumeiropā."

Vēsturnieks Jūlijs Epšteins griezies pie ASV kaŗa ministrijas, lai dabūtu atļauju ieskatīties dokumentos, kas attiecas uz minētajiem faktiem. Viņa lūgums noraidīts ar paskaidrojumu, ka šie dokumenti savākti starptautiski, tādēļ par tiem juridiska noteikšana nepiekrīt ASV vien; būtu vajadzīga arī Anglijas valdības atļauja. Rakstā norādīts, ka Epšteins pūlas jau 14 gadu, lai šo atļauju dabūtu, bet veltīgi, kaut jau pagājušajā gadā izdots likums par „brīvu informāciju", izņemot tādu, kuŗa varētu apdraudēt valsts drošību.

Tālāk rakstā norādīts, ka pēc otra pasaules kaŗa ap 900.000 pretkomūnistisko krievu spaidu ceļā nodeva Staļina rīcībā, un viņus Pad. savienībā sagaidīja koncentrācijas nometnes ar vergu darbu, bet daudzus arī šaušanu lodes. Piespiedu izdošanas nolīgumu ar Staļinu bija parakstījuši Franklīns Rūzvelts un Vinstons Čērčils Jaltā. Viņi piekrita diktātora Staļina prasībai, ka „vācu darba spēkam" jābūt reparāciju daļai. Lai pasargātu savu reputāciju, šo nolīgumu viņi paslēpa slepenā protokolā. Ar šādu Rietumvalstu valdību rīcību „amerikāņu un britu militārās varas nostādīja sevi vergu kērēju lomā". Bet arī Anglija un Francija izmantoja vergu darbu. Anglijā bija ap 500.000 vācu gūstekņu, un viena trešdaļa no tiem nāca no ASV un Kanadas gūstekņu nometnēm.

Līdzīgi nežēlīgs liktenis piemeklēja tos vāciešus, kas dzīvoja Polijā, Čechoslovakijā, Ungārijā un Austrumprūsijā. Aptuveni lēš, ka 13 milj. vāciešu bija izdziti no savām mājām, bet ap 2 milj. vīru, sievu un bērnu gāja bojā šajās akcijās. Čērčils sākumā bija izteicies, ka „vāciešu padzīšana ir labākais līdzeklis, kā likvidēt vācu apgabalus austrumos". Kad sākušās pacelties balsis, ka šī cilvēku padzīšana ir „nežēlīgākais darbs cilvēces vēsturē", tad Čērčils savas izteikas grozījis un, taisnodamies par programmu, kuŗu pats bija sankcionējis, runāja par „milzīga apjoma traģēdiju".

„Bēdīgi ir tas, kaut tas nepadara Hitleru labāku, ka tautas, kuŗas sludinās esam morālas savā ricībā, piesavinās tos pašus launos darbus, kuŗus nosoda un pārmet ienaidniekam," raksta laikraksts. Epšteins domā, ka slepeno dokumentu saturs varētu traucēt daudzu personu labsajūtu, bet — vai tādēļ jāslēpj patiesība?"

Ko lai sakām mēs, latvieši, kas visas šīs lietas paši redzējām? Ko lai saka ASV pilsoņi, kuŗiem jāpanes šis kauns? Politiķu darbi nav nekādi gluži privātas dzīves darbi, jo par tiem jāatbild agrāk vai vēlāk visai tautai. Vai šajās lietās nav meklējama sakne visai tai morāles dekadencei, kuŗa tagad redzama? Dokumentu slēpšana maz var palīdzēt, jo šie fakti sen jau aprakstīti aculiecinieku publikācijās un daudzās valodās. Kam ausis dzirdēšanai, lai dzird.

Katram apzinīgam cilvēkam ir skaidrs, ka stāvoklis, kādā pašreiz nonākušas ASV, ir sekas tām briesmīgajām kļūdām, kuŗas pielaida kaŗa laika valdības. Tās pašas izaudzināja un ēdināja savus ienaidniekus, kuŗi tagad grauj dzīves pamatus brīvajā pasaulē.

—s—

Četras teātŗa izrā... Austrālijā

MĀRA KALNIETE IZVĒRTE FESTIVĀLĀ LATVIEŠU AUTORU LUGAS (1)

Drīz pēc Latviešu dienām Čikagā, kuŗu ietvaros no... amerikas latviešu 2. teātŗa dienas, līdzīgs sarīkojums ... Austrālijā: laikā no 7.—10. jūnijam Melburnā notika ... latviešu 8. teātŗu festivāls, kuŗā savu varējumu rād... nas, Adelaides, Brisbenas un Sidnejas teātrinieki. Sis... des, kuŗās kopā noskatijās ap 1800 apmeklētāju, ... Latvieša" slejās izvērtējusi Māra Kalniete. Kaut Aus... rinieku vairuma vārdi Ziemeļamerikas latviešu sabi... pazīstami, sniedzam M. Kalnietes rakstu arī mūsu l... tas tomēr dod labu ieskatu Austrālijas tautiešu teātŗa ... rienes aktieŗu varējumā, kā arī apskata pašas lugas.

SKRODERDIENAS SILMAČOS

Festivāla ciklu iesāka melburnieši ar Rūdolfa Blaumaņa „Skroderdienām Silmačos" — lugu, kuŗa bija izvēlēta trīs svētku godam: festivālam, latviešu teātŗa 100 gadiem un paša Austrālijas latviešu teātŗa Melburnā (ALT) 15 gadiem.

Šo izrādi varētu nosaukt par simbolisku: Blaumaņa „Skroderdienas Silmačos" jau ir latviešu teātris. Kur vien kāds spēlēja teātri, no naivākās pagasta amatieŗu trupas līdz labākajiem Rīgas profesionālo teātŗu ansambļiem, visi agrāk vai vēlāk pievērsās „Skroderdienām Silmačos". Šī luga apvieno visus skatuves žanrus, kādos Blaumanis ir darbojies: tajā ir drāma, komēdija un liriska mīlestības rotaļa, kas vijas viena caur otru kā veiksmīgi austas segas rakstā. Lugas 6 ainas ir it kā 6 viens no otra izauguši raksta motīvi, un katra centrā ir izcelta cita no kopīgajām krāsām.

Šo principu bija ... režisors Gunārs K... apsvērta lomu sad... dzējusi rast izlīdzin... kuŗā neviens kļū... restaurēt mūsdienu ... iespējamo blaumar... ciskuma formu, bet ... trēja savus tēlus ... ikdienas cilvēka iek... bas. Tā radās glud... nava, kuŗā vilņojā... pēkšņie emociju ... pratumi, veikli sam... bas sarežģījumi ar ... kulminācijas galotn... jus aizrāva līdz ... „Skroderdienu" sk... mai. Te režisoru ... mūzikas vadītājs Ec... kais ar Kaspara S... to mūziku un savu ... ansambli. Gan S... žiem bija ko norau... rētu savu ansambli... tempam, bet dzied... lotāji visi bija pi... kālisti, kas droši u... poja skatītājus pa... ganajās Silmaču ... īsti labi darbu bija... konsultante Aina ... režģītus soļus ve... raitās, gaumīgās de... lā mērā palīdzēja ... izrādes ritmam.

Liene Ilze JANUŠKA beigusi Makmāstera universitāti Hamiltonā ar uzslavu, iegūstot B.A. gradu angļu un franču valodās. Lūdzam bakalauri atvainot uzvārdā ieviesušos iespiedumkļūdu zem šī paša uzņēmuma mūsu laikraksta iepriekšējā numurā.

Pindaciša ir loma... bāko teātŗu aktrise... spēlēja. ALT izrād... bez jebkādas farsa... lielu iekšējo patie... nekļūdīgu formu v... dājusi. tik brīļ... ka gandrīz jāsak... mais: tas bija pe... vairs tālāk grūti ie... sas Bebene bija lab... zaudēja no savas ... Pindaciša, un Ant... Tomuļu māte bija ... un prātīga, bez p... pļāpīgā šaudīguma ... darbībā viņa bija ... un atraisījusies, to... raušanās 5. ainā iza... dēja skaisti un k...

Lielisks bija žīdu... cijas Kalniņas Zā... strādātu emocionāl... rīgu, labi apgūtu ā... jo īsti ar skaidro...

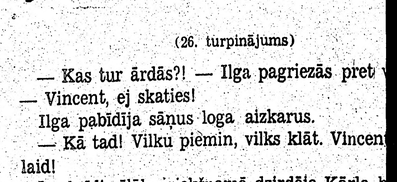

(26. turpinājums)

— Kas tur ārdās?! — Ilga pagriezās pret ... — Vincent, ej skaties!

Ilga pabīdīja sānus loga aizkarus.

— Kā tad! Vilku piemin, vilks klāt. Vincen... laid!

Īsu brīdi vēlāk priekšnamā dzirdēja Kārļa b...

—...un tā es, onkulīt, iedomāju: jūs jau ne... launā, ka es par jums nemaz neķimerējas. Be... ir bijis tik bizī, you know . . . hai tantiņ! — K... runādams bija ienācis istabā un līksmi sveici... Ilgu. — Kā iet, kā skrien, kā gāžas?!

— Un tu visu laiku dzīvoji pa Grenetu? — ... jautāja.

— Es jau iebraucis teicu! Bet never mind - ... biju tik bizī, ka nevienu nebija laika apciemo...

— Kas tevi tik ļoti nodarbināja? — Grieze... tāja.

— Well....Tas gan pagaidām vēl sīkrets... es ir engaged.

— Ar Līju? — Ilga kļuva možāka.

— Never mind, ar ko. Bez tam tas nemaz vēl... official. Kad būs official, tad varēs par to ru... Viņa ir ļoti particular, lai viss būtu, kā rak... bride's manuāli.

— Kuŗa tā varētu būt? — Grieze jautādams ... tājās Kārlim gaŗām sievā. — Latviete?

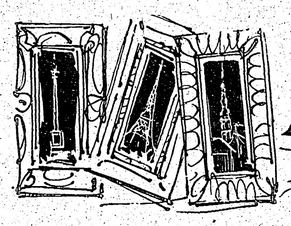

HUGO VĪTOLS

ATMODINĀTĀS ATBALSIS

(32. turpinājums)

Šarmantā ziepju fabrikanta meita no Marsejas piederēja pie tām nelaimīgajām būtēm, kas par spīti savai pievilcībai un maigumam nespēja ne aizmirst, ne piedot.

Bet tagad dažus vārdus par Zviedriju. Gustavs IV bija savā laikā sev par postu sadraudzējies ar franču emigrantiem un mācījies no viņiem ienīst Francijas jauno režīmu. Viņš tāpēc piedalījās koalicijā pret Franciju, un rezultātā Zviedrija zaudēja Pomerāniju un Strālzundu. Tad Krievija izstiepa roku pēc Somijas. Arī šo nelaimi zviedri piedēvēja savam ķēniņam un sodīja viņu ar galma apvērsumu, kas viņu atcēla no troņa un viņa vietā ievēlēja bezbērnu Kārli XIII, izraugoties arī pie viena troņmantnieku. Kad pēdējais nelaikā nomira, bija jāmeklē jauns. Sanācis Orebro, Riksdags ievēlēja 12 vīru komisiju piemērota kandidāta izraudzīšanai. Šai sakarā minēja arī Bernadotu, bet viņš dabūja tikai 1 balsi. Tas nu bija brīdis, kad Asmodejs atvēra vēsturēs aizkarā spraugu, lai uz skatuves izlaistu spridzīgu, paputējušu franču veikalnieku Enemonu Furnjē, kuŗš pēc bankrota bija pievienojies Bernadota stābam. Izmantodams izdevību, kad Francijas lietvedis bija aizbraucis dzimtenē, Furnjē teicās esam ķeizara Napoleona I pilnvarots paziņot, ka ķeizars un visa franču tauta vēlētos redzēt Bernadotu par Zviedrijas troņmantnieku.

Komisija revidēja savu iepriekšējo lēmumu, jo īpaši tādēļ, ka raudzījās pēc sabiedrotiem pret Krieviju. Un tā nu notika, ka kādreizējais franču armijas grenadieris un audēju pēctecis kļuva par Zviedrijas un Norvēģijas apvienotās ķēniņvalsts ķēniņu un Furnjē meitas Eiženijas Dezirē krusttēvu. Eiženija Dezirē apprecēja Manē (1831) un kļuva par Eduāra Manē, vēlākā gleznotāja, māti. Viņas brālis, Edmons Furnjē, Eduāra krusttēvs (virsnieks), savu krustdēlu pavedināja uz mākslas neceļiem, vadādams to pa mūzeju mūzejiem.

Un tā nu mēs atkal esam atgriezušies pie Eduāra Manē un mākslas. Piemetināsim tikai, ka Manē ģimenes viesistabā aizvien vēl tikšķēja Zviedrijas un Norvēģijas ķēniņa dāvātais kamīna pulkstenis... mierīgi un vienmērīgi aizskaitot mūžībā kāda mākslinieka cerības, veikumus un vilšanos, mākslinieka, kuŗam pret savu gribu bija lemts kļūt par impresionisma tēvu.

Manē seniors vēlējās, lai viņa vecākais dēls sekotu viņa pēdās un studētu tieslietas. Dēls par to nekā negribēja dzirdēt. Dēls gribēja mācīties par gleznotāju, jo šķita, nekam citam nebija spējas. Viņš bija „atpalicis kā mācībās, tā tikumos", zūdījās par viņu skolotāji. Gluži kā Kurbē. Neparastais bija tas, ka viņš pat lāgā negribēja apmeklēt papildu stundas zīmēšanā, par kuŗām pret tēva gribu bija samaksājis tēvocis Furnjē, kuŗš bija tā kā drusku atsities savā radītājā — „ķēniņa taisītājā".

Jā, ko tālāk? Eduārs katēgoriski atteicās studēt tieslietas, tēvs tikpat katēgoriski atteicās viņam ļaut mācīties par gleznotāju. Ko nu? Izrādījās, ka Eduārs tomēr mīlēja vēl ko bez gleznām. Tā bija jūra. Kāpēc tad nemācīties par jūrnieku? Par to tad nu beigās tēvs un dēls vienojās. Bet iestāju pārbaudījumus jūrskolā jauneklis neizturēja. Palika vēl izeja — kompromiss, doties jūrā stāža iegūšanai un izmēģināt laimi pārbaudījumos nākamajā gadā. Šo apsvērumu vadīts, Eduārs Manē uz burinieka Le-Havre-et-Guadeloupe, vēl gluži 17 gadu nesasniedzis, aizpeldēja jūrā, kuģim dodoties uz Braziliju. Pa ceļam kapteinis konstatēja, ka kuģa krava, holandiešu siers, bija sākusi bojāties. Ne pats siers, bet siera sarkanā miza. Eduārs, par kuŗu bija izgājusi slava, ka viņš ir mākslinieks, saņēma pavēli pārkrāsot par jaunu siera apaļās sarkanās galvas. Un tā nu Eduārs Manē 17 gadu vecumā pirmoreiz mūžā dabūja kaut ko apglezнot, kaut ne ar gleznotāja, bet ar bārdu skujamo otu.

Francijā kuģis atgriezās pēc gada ar jūrniecību pagalam apnikušo sieru krāsotāju Manē. Nē, jūrnieks viņš nebūs. Ne mūžam. Kas tad? Mākslinieks, kas cits?!

Tēvam nekas neatlika, kā šoreiz noliekt sirmo tiesneša galvu un samierināties ar neizbēgamo, jo zināja, ka dēlam jūrskolas pārbaudījumu neizturēt arī šogad. Labākais, ko šais apstākļos varēja darīt, bija sameklēt kādu labu meistaru, kas būtu ar mieru uzņemties pūles 18 gadīgo jaunieti ievadīt krāsu un līniju mākslā. Izvēle krita uz populāro Tomā Kutīru (1815—1879), pie kuŗa Eduārs tad arī sabija sešus gadus: no 1850. gada līdz 1856. gadam.

Tai gadā, kad Kārlis Hūns Pēterpilī pirmoreiz izgāja sacensībā par mazās zelta medaļas iegūšanu un ar savu gleznu Jēzus starp rakstu mācītājiem cieta pirmo neveiksmi, savu pirmo neveiksmi cieta arī Manē, jo viņa darbs Absinta dzērājs nogrima Salona noraidīto darbu varzā. Tas notika 1859. gadā.

1861. gadā Hūns par savu Sofiju, Vitauta meitu, saņēma lielo zelta medaļu un Manē, savukārt, pirmoreiz iekļuva Salonā ar divi darbiem: tēva un mātes portretu un Ģitarnieku, saņemot par pēdējo pat goda diplomu.

Tiktāl abu mākslinieku gaitas bija gājušas līdztekus: Ikviens bija cietis vienu neveiksmi un guvis vienu uzvaru. Vienā laikā. Bet tad viņu ģeografiskie ceļi gan satuvojās, bet panākumu ceļi šķirās.

1863. gadā Hūns devās savā ārzemju studiju ceļojumā, kas viņu fiziski tuvināja Parīzei un Manē, kamēr kollēga Parīzē redzēja savus darbus Salonā noraidām. Viens no Salonā noraidītajiem darbiem bija šodien tik pazīstamais Brokastis zaļumos (Déjeuner sur l'herbe).

Taču ķeizaram bija drosmes gana spītēt Salona tiesnešu kollēģijai un pavēlēt visus noraidītos darbus izstādīt turpat Rūpniecības pils augšstāvā, dodot publikai pašai iespēju pārbaudīt kollēģijas spriedumu. Bet publika izrādījās bargāka par tiesnešu kollēģiju. Tā nelabi ņirgājās par Noraidīto jeb Pāriju salonu un it īpaši par Manē Brokastīm zaļumos. Tomēr publika atkal un atkal atgriezās pie Brokastīm, kas rošināja ne vien pārsteigumu un nīgrumu, bet arī neviltotu ziņkāri.

Populāritāte, kuŗas viņš tik ļoti alka, nu bija iemantota, bet cik tālu vēl no tās, ko bija kārojis. Tā nebija populāritāte-slava, tā bija populāritāte-skandals. Tad jau anonimitāte būtu labāka.

Mākslas vēsturnieki tomēr domā, ka tieši šī gleznа, Brokastis zaļumos, ir tas darbs, kas pavēris vārtus jaunam laikmetam mākslā.

Kā tas sākās? Ar nepārvaramu vēlmi iekļūt Salonā un tur gūt atzinību, gūt kādu medaļu. Visdrošākais ceļš ievērības un atzinības nopelnīšanai šķita uzgleznot plikni. Bet kādu un kā? Par šo problēmu domājot, gleznotājam iešāvās prātā Luvrā redzētā, neaizmirstamā Džordžones Pastorālā simfonija, kuŗu viņš ne reizi vien bija mēģinājis kopēt. Prātā nāca arī Rafaela Parida tiesa.

Izraugoties šos paraugus, cilvēks nevarēja kļūdīties. Laiks un lielākie eksperti šos darbus bija padarījuši par nemirstīgiem. Atlika tikai Pastorālo simfoniju transponēt tagadnē tādā veidā, lai transponējums nenodotu oriģinālu, un iekļūšana Salonā bija tikpat kā nodrošināta.

Notika pretējais. Kādēļ?

Lai to saprastu, mums jāsalīdzina abi — Džordžones un Manē darbi.

Ģeniālais gleznotājs no Kastelfranko ciema Trevisas apkārtnē, Venecijas valstī, kuŗam bija lemts mirt 1510. gadā 33 vai 34 gadu vecumā, savā gleznā tēloja divi kailas sievietes un divi apģērbtus vīriešus, apmēram tāpat kā bija iecerējis Manē. Viena no sievietēm, pagriezusies pret marmora aku ar veneciešu stikla trauku rokā, kuŗā spoguļojas avota ūdens kristalla dzidrumā.

(Turpinājums sekos)

Četras teātŗa izrādes Austrālijā

MĀRA KALNIETE IZVĒRTĒ FESTIVĀLĀ RĀDĪTĀS LATVIEŠU AUTORU LUGAS (1)

Drīz pēc Latviešu dienām Čikagā, kuŗu ietvaros notika Ziemeļamerikas latviešu 2. teātŗa dienas, līdzīgs sarīkojums risinājās arī Austrālijā: laikā no 7.—10. jūnijam Melburnā notika Austrālijas latviešu 8. teātŗu festivāls, kuŗā savu varējumu rādīja Melburnas, Adelaides, Brisbenas un Sidnejas teātrinieki. Šīs četras izrādes, kuŗās kopā noskatījās ap 1800 apmeklētāju, „Austrālijas Latvieša" slejās izvērtējusi Māra Kalniete. Kaut Austrālijas teātrinieku vairuma vārdi Ziemeļamerikas latviešu sabiedrībai maz pazīstami, sniedzam M. Kalnietes rakstu arī mūsu lasītājiem, jo tas tomēr dod labu ieskatu Austrālijas tautiešu teātŗa dzīvē un turienes aktieŗu varējumā, kā arī apskata pašas lugas.

SKRODERDIENAS SILMAČOS

Festivāla ciklu iesāka melburnieši ar Rūdolfa Blaumaņa „Skroderdienām Silmačos" — lugu, kuŗa bija izvēlēta trīs svētku godam: festivālam, latviešu teātŗa 100 gadiem un paša Austrālijas latviešu teātŗa Melburnā (ALT) 15 gadiem.

Šo izrādi varētu nosaukt par simbolisku: Blaumaņa „Skroderdienas Silmačos" jau ir latviešu teātris. Kur vien kāds spēlēja teātri, no naivākās pagasta amatieŗu trupas līdz labākajiem Rīgas profesionālo teātŗu ansambļiem, visi agrāk vai vēlāk pievērsās „Skroderdienām Silmačos". Šī luga apvieno visus skatuves žanrus, kādos Blaumanis ir darbojies: tajā ir drāma, komēdija un liriska mīlestības rotaļa, kas vijas viena caur otru kā veiksmīgi austas segas rakstā. Lugas 6 ainas ir it kā 6 viens no otra izauguši raksta motīvi, un katra centrā ir izcelta cita no kopīgajām krāsām.

Liene Ilze JANUŠKA beigusi Makmāstera universitāti Hamiltonā ar uzslavu, iegūstot B.A. gradu angļu un franču valodās. Lūdzam bakalauri atvainot uzvārdā ieviesušos iespiedumkļūdu zem šī paša uzņēmuma mūsu laikraksta iepriekšējā numurā.

Šo principu bija ievērojis arī režisors Gunārs Klauss. Rūpīgi apsvērta lomu sadale bija palīdzējusi rast izlīdzinātu ansambli, kuŗā neviens kļūmīgi necentās restaurēt mūsdienu amatierim neiespējamo blaumaniskā zemnieciskuma formu, bet gan koncentrēja savus tēlus uz vienkārša ikdienas cilvēka iekšējās patiesības. Tā radās gluda ģadzīves ainava, kuŗā viļņojās un uzsitās pēkšņie emociju izrāvieni, pārpratumi, veikli samezglotie darbības sarežģījumi ar savu ik ainas kulminācijas galotni, kas skatītājus aizrāva līdz vecā teātŗa „Skroderdienu" skatītāju saļūsmai. Te režisoru atbalstīja arī mūzikas vadītājs Edmunds Smalkais ar Kaspara Svennes aranžēto mūziku un savu instrumentu ansambli. Gan Smalkajam brīžiem bija ko norauties, lai notu rētu savu ansambli līdz aktieŗu tempam, bet dziedamo lomu tēlotāji visi bija pieredzējuši vokālisti, kas droši un līksmi izšūpoja skatītājus pazīstamajās Ilganajās Silmaču melodijās. Jo īsti labi darbu bija veikusi deju konsultante Aina Jurjāne, nesarežģītus soļus veikli savīdama raitās, gaumīgās dejās, kuŗas lielā mērā palīdzēja noskaņai un izrādes ritmam.

Pindacīša ir loma, kuŗu pat labāko teātŗu aktrises reizēm pārspēlēja. ALT izrādē Valija Pone bez jebkādas farsa pieskaņas, ar lielu iekšējo patiesību un tīru neķļūdīgu formu vien bija izstrādājusi tik brīljantu Pindacīšu, ka gandrīz jāsaka neiedomājamais: tas bija perfekts tips, te vairs tālāk grūti iet. Irēnas Klausas Bebene bija labs raksturs, bet zaudēja no savas krāsas blakus Pindacīšai, un Antonijas Elsiņas Tomuļu māte bija ļoti nopietna un prātīga, bez pasaku vāceles plāpīgā šaudīguma. Taču savā darbībā viņa bija gluži patiesa un atraisījusies, un visu trīs saraušanās 5. ainā izauga un eksplodēja skaisti un kā pienākas.

Lielisks bija žīdu trijnieks: Lūcijas Kalniņas Zāra ar glīti izstrādātu emocionālo tēlu, rakstuīgu, labi apgūtu ārējo formu un jo īsti ar skaidro, nepārprotamo akcentu tekstā, — Dzintara Veides dzīvais, temperamentīgais Joske ar necerēti labām roku kustībām un pareizo humora virskārtu, un jo īsti Gustava Grauda Abrams. No neskaitāmajiem Latvijā un trimdā redzētajiem Abramiem Grauda līdz šīkumiem rūpīgi izstrādātais un apgūtais Silmaču Ābrams jāņoliek blakus pašiem vislabākajiem.

Ne tik gluds bija trešais — jauniešu trijnieks. Saspēle bija dzīva un tieša, attiecības pareizas, bet kaut kādas pretrunas bija pašos tēlos. Var strīdēties par to, vai bija pareizi Kārlēna lomu tēlot meitenei, — šai gadījumā tas radīja iespaidu par lieku atšķirību abu zēnu vecumā nekā Blumanis bija paredzējis. Bet ja nu meitene bija izvēlēta, tad no Valdas Kaziņas varējām gaidīt vairāk: ne tikai pašas kustību, pašas fiziskās personas brīvurīzēšanu zēna attaisnojumam, bet gan izstrādātu formu raksturam, kuŗa iekšējais tēlojums bija pietiekami padevies. Tāpat Reinholda Priekuna Rūdis, kas visumā bija pietiekami kustīgs un dzīvības pilns, būtu vairāk Rūdis, ja būtu iegrožojis savas kustības zināmas formas prasībās.

Rakstura veidošanā nav vienmēr vajadzīga asa forma, pietiek ar vieglu kustību izlasi un nostabilizēšanu, kā parādīja Pētera Elsiņš, neuzbāzīgi, ar cilvēcīgu siltumu notēlodams Dūdaru. Ne tik nopietna, vairāk sprigana varēja būt Mirdzas Stilves Ieviņa. Nepateicīga ir Elīnas loma un bija labi, ka tā bija uzticēta Gunai Kūlniecei: viņas skatuves personība ar to labi tika galā. Tāpat neparasti labi un ticami, ar lielu pārdzīvojuma spēku Gunārs Klauss izcieta Alekša emocionālos džunglus. Gluži iederīgi savās lomās bija Magdas Veides Antonija un Jāņa Ulma Pindaks. Mazo Toniju notēloja Anita Klausa. Par daudz atturīgi bija jaunie vecāki Auce un Pičuks Renekas Lēmanes un Herbertas Rammas tēlojumā: te būtu bijis vietā ļaut emociju siltumam pilnu vaļu. Vanagu un Dzelzāju puišu un meitu lomās redzējām Almu Neilandi, Irmu Kociņu, Ilgu Upīti, Noru Vairogu, Lailu Ļauļu, Ludi Buku, Jūri Zaļkalnu, Armandu Ļauļu un Leonu Kārkliņu.

Jāņa Laduzāna dekorācijas skatītājus aizveda vecajos Silmačos laikos. Žēl, ka tehniski sīkumi — aktieŗu durvju raustīšana uz nepareizo puši, Ulža Ozoliņa un Artura Rubeņa nenostabilizētās gaismas — laupīja režisoram un ansamblim punktus no izrādes kvalitātes. Skatuves meistars bija Uldis Ozoliņš, izrādi vadīja Juris Zaļkalns.

VIŅA PĒDĒJĀ GRIBA

Pirmo reizi Melburnā redzējām tālus viesus — Brisbenas DV drāmatisko kopu. Tikai liekas, ka izrādāmās lugas izvēle nebija īsti pateicīga un neļāva ansamblim parādīt savas labākās spējas. Ja katrā ziņā apsveicama bija latviešu oriģināllugas izrāde teātŗu festivālā, tad Jāņa Viesiena 4 cēlienu komēdija „Viņa pēdējā griba" nav pārāk izdevies drāmatisks darbs. Kā dialogos, tā valodā vispār ir negludumi un neveiklības, tāpat samērā raupji elementi. Arī notikums pats ir uzbūvēts diezgan neveikli un grūti ticams. Vairāk vietā būtu darbu apzīmēt par farsu, ne par komēdiju, un arī uz skatuves to vajadzētu spēlēt kā farsu, bet nepieciešams stiprs ansamblis, lai to noturētu gaumes robežās.

Režisors Arnolds Ozols, kā liekas, arī bija mēģinājis izrādi sagatavot kā farsu, bet Brisbenas ansamblim tas nebija pa spēkam. Komēdija pie tam ļoti gaŗa. Izrādei būtu palīdzēts, ja režisors nebūtu taupījis zīmuli teksta posmu svītrojumiem. Dīvainā kārtā kā Viesiena komēdijā, tā Ozola režija, pretēji parasti sastopamai kļūmei, uzlabojās uz beigām, bet izrādes iespaidu sabojāja bēdīgi izstrādāts sākums. Vispirms jau tīri tehniski: it kā eksistējošā vētrā Stīpas kundze

(Nobeigums 5. lpp.)

Pēteris Aigars

PASTAIGA SKARSDĒLĒ

Un es atkal tās purpura apses
Redzu, kaut nezinu — kam viņas tvīkst.
Vai tiem draugiem, kas nesastapties,
Vai tiem putniem, kas negaisā nīkst?

Vai tam priekam, kas cilāja sirdi,
Vai tām bēdām, kam robežu trūkst,
Vai tām lāsēm, kas pazuda irdnē
Un sev debesu plašumu lūgs?

Jo kāds vairāk sev dāvanu prasa,
Jo tam liktenis skopāki sniedz . . .
Vienīgi rozi, ko skūpstīja rasa,
Laime pāt nedienā neaizliedz.

Un es raugos kā izkvēlo apses,
Un man liekas — to košums ir laists
Mirkļiem un mūžiem, kas nesastapsies,
Sapņiem, kas paiet, bet neizgaist.

NO ZILA GAISA

OSVALDA LIEPAS APCERĒJUMS PAR TEĀTŖA JAUTĀJUMIEM

II

KAILUMA SPOGULI

DV teātŗa Kanadā rīkotais lekciju un pārrunu cikls sākās — attieksmē uz mani — pagājušajā rudenī ar teātŗa vadības aicinājumu pateikt teātriniekiem „par visu šo lietu" kaut ko arī no rakstītāja viedokļa. Tātad — taisnība: ne gluži no zila gaisa. Teātŗa vadība nav nekāds zils gaiss.Bet tā bija likusi gaisā izskanēt vārdiem „par visu šo lietu no rakstītāja viedokļa". Tā radās apcerējums „Trimdas teātris no rakstītāja viedokļa", kas jau publicēts šai laikrakstā.

Nevajadzētu nemaz to atgādināt, ja tagad negribētos atgriezties pie dažām toreiz tikai gaŗāmejot skartajām atziņām, tās turpinot vai papildinot, un ja šai sakarā nebūtu jāatgādina kāda cita kaila patiesība, proti, ka rakstītāja viedokli teātriniecki bieži nevērtē daudz augstāk par zilu gaisu. Pareizāk izsakoties, ka to tomēr vērtē „augstāk": vērtē kā kaut ko, kas lidinās stratosfairā jeb bezgaisa telpā.

Bet bez gaisa nekas nespēj dzīvot. Un abu nodarbību pārstāvju, t. i.rakstītāju un teātrinieku, pienākums un uzdevums (pie tam vienalga, vai tie ir amatieŗi vai profesionāļi, iesācēji, amatnieki vai mākslinieki, matrožu, kapteiņu vai dažādo priekšā sēdētāju dienesta pakāpes) vismaz vienā ziņā ir viens un tas pats: tas ir dūmaku, dūmus. Jā, pat, kā mēdz teikt, pūst zilus dūmus acīs. Un darīt to, neievērojot oficiāli nodibinātus, par negrozīgiem un negrozāmiem atzītus pieņēmumus, ieteikumus, lēmumus, vadlīnijas, ģenerāllīnijas un visādas cita veida psiholoģiskas, politiskas, matēmatiskas un financiālas spekulācijas. Salonspējīgākā parketstilā, varbūt, izsakoties — pārdot ilūzijas. Protams, ne pašiem sev, bet civilizētajai sabiedrībai, publikai. Pārdot šai pulikai to, kas tai jau pieder. Un radīt iespaidu, ka šīs ilūzijas izdevīgi pirktas.

Tas nav viegls uzdevums. Nav viegls tādēļ, ka abu šo nodarbību pārstāvju savstarpējā pazīšanās un uzticība dažādu, no pašiem neatkarīgu apstākļu dēļ bieži līdzinās attieksmēm, kādas ir pārdevējam ar pārdevēju vai žīdam ar žīdu. Arī žīds žīdam bieži pārdod ilūzijas. Protams — tālākpārdošanai. Piemēram, aitu vilnas audumu par angļu audumu, japāņu un ķīniešu fabrikātus par indiāņu un eskimu mājas ražojumiem, ka arī par latviešu vēl nav dzirdēts, bet ļoti iespējams nākotnē. Vājas konstrukcijas automobili pārdod par speciālu automašīnu, ziņkārību un izlaidību par seksu u. t. t. Pat uz kredita, ja tā vieglāk vienoties. Kaut pēdējais pircējs beigās jūtas piekrāpts, starpnieki tomēr apmierināti, ka ieguvuši labu pieredzi veikalošanā. Un neviens lai neuzdrošinās teikt — krāpšanā.

Katra teātŗāla pasākuma iznākums, tātad, atkarīgs no apstākļa, cik kopīgi taisītajos dūmos tīra gaisa. Vai, ja tā gribēts, par cik šie dūmi spiež ģenerāllīniju vilcējus un publiku uzmeklēt tīru vai uzlabot savas apkārtnes gaisu. Blakus minot, gaisa uzlabošana visās Amerikas kontinenta pilsētās, kuŗās pa lielākai daļai dzīvojam, ir akūta, daudz diskutēta problēma. Nav nekāds brīnums, ka asimilācijas gaitā, kuŗai visi esam paklauti, tā kļuvusi arī mūsu problēma, pat vairākkārtējā nozīmē.

Bēdīgāk ir, kad kādā teātŗālā pasākumā nekādi lāga dūmi nav sanākuši; sanākusi tikai vairāk vai mazāk koncentrēta, nostāvējusies smaka. Diemžēl, arī tā gadās. Visbiežāk no rakņāšanās pa vecu izdarīšu kapsētām, berzēšanās, vēdināšanās, vedināšanās, uzjautrināšanās, atvieglošanās, plostošanas u. t. t. Tad nejauši var ciest arī kāds priekšnieks vai priekšniece, vismaz tā vai tās labā roka. Uz butaforiju stūŗiem vai zemūdens klintīm tad gadās uzskriet, pat nemaz neatrodoties uz skatuves vai uz plosta. Tas var notikt pat sošojot. Piemēram — kādā gājienā. Vienalga, vai tas kāzu, bēŗu, parādes, polonēzes vai kāds cits gājiens.

No kaut kurienes nāk vecs teiciens, ka labā roka bieži nezinot, ko kreisā dara. Bet šajā sajukšajā vērtību pārvērtēšanas laikā grūti atšķirt, kuŗa roka labā, kuŗa kreisā. Tāpat kā grūti atšķirt, kuŗa vara drīkst nodarboties ar mūrēšanu, kuŗa ne; no kuŗas puses mūŗus pārkāpt atļauts, no kuŗas aizliegts; kas ir varonība un kas nodevība; kas ir intriga vai demagoģija un kas mazgāšanās nevainības putās; pēc kāda no spēkā esošajiem pareizrakstības likumiem veidojamas sieviešu, pēc kāda vīriešu uzvārdu galotnes; pēc kādas metodes — „boksterējamās" vai uzskatāmās — bērniem mācāma ābece; kur beidzas akcents angļu valodā un kur sākas angļu akcents latviešu valodā; vai spēkā vēl britu kāda tur piecpadsmitā vai piektā gadsimta likums, ka svētdienā zem kazas uguni kurt nedrīkst.

Neapzinos, ka savā pirmajā apcerējumā būtu apzināti kādu kaitinājis. Gaŗāmejot gan piemineju pat tādas lietas — starp citu, teātrim ļoti svaŗīgas — kā krāsotus vēderus, politiskos veikalniekus un LSD. Burti LSD starplaikā, kā lasījām avīzēs, dabūjuši citu nozīmi: Latviešu sabiedriskā Doma. Šī problēma, tātad, atrisinājusies teātrim labvēlīgā virzienā pati no sevis un vairs nav jācilā. Demagoģijas un atspēlēšanās pātaga, ja arī kāds to vicinājis, šoreiz, tātad, aizslīdējusi gaŗām. Izpalikusi arī mazgāšanās nevainība. Tā, varbūt, ir liecība, ka šis pirmais apcerējums ne tikai radies no zila gaisa, bet arī izgaisis kā dūmaka. Tam pretim tomēr runā apstāklis, ka tagad mēģinu jau otreiz.

Bet tā nav mana vaina. Vainīgs teātris, vainīgas ilūzijas un fakts, ka katrai organizācijai ir priekšnieks vai priekšniece. Teātŗa vadība šoreiz man nekā nepameta gaisā. Ja tādēļ tagad kādu nokaitināšu — bez kaitināšanas tagadnes kailumu grūti atklāt — atliek tikai cerēt, ka vadībai vai kādai tās rokai to nepierakstīs par, teiksim, neuzmanību. Pavasarī gan arī uzraugi un cenzori kļūst neuzmanīgāki — vairāk dzejo par varžu un vēderu kurkstēšanu, mazāk par kasīšanos pa paslēpenēm un nevainīgu dzīvnieciņu apkaušanu.

Nav tiesa, ka man prātā tikai divdomības un bezkaunības. Dažs, varbūt, teiks rupjības. Tiesa tikai, ka bez zila gaisa nekas nespēj dzīvot. Savas apkārtnes, savas pilsētas gaiss jāelpo katram, un ar to iegūtā enerģija laužas uz āru. Varbūt tieši tādēļ, ka ir pavasaris. Jo pavasaris ir ne tikai vēdināšanās — dejošanas, bižošanas un apkārtbraukāšanas, bet arī vedināšanās un — vedināšanas laiks.

Tāpat nav tiesa, ka sacītajam nav nekāda sakara ar teātri. Nav lietu — tā filozofija vai utkopība — kuŗām nav sakara ar teātri. Teātris ir dzīve, dzīves spogulis, dzīves koncentrāts. Tāpat kā dzīve dažreiz ir koncentrēts teātris. Starp dzīvi un teātri neviens vēl nav novilcis robežas. Katra rakstītāja — iesācēja vai beidzēja, laba vai slikta, profesionāla vai amatieŗa, amatnieka vai mākslinieka — uzdevums ir dzīvi ieveidot, iekļaut teātrālos ielogos. Un katra teātrinieka — iesācēja vai jubilāra, laba vai slikta, profesionāla vai amatieŗa, amatnieka vai mākslinieka — uzdevums ir teātrālo koncentrātu cauri skatītāju frizūrām, vestēm un krūšturiem iespraust, iekārtot un ieklaut atpakaļ dzīvē.

(Turpinājums sekos)

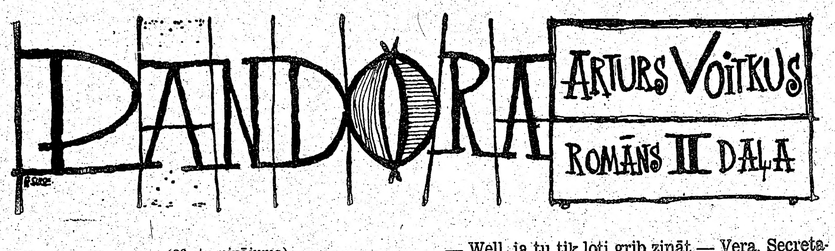

(26. turpinājums)

— Kas tur ārdās?! — Ilga pagriezās pret vīru. — Vincent, ej skaties!

Ilga pabīdīja sāņus loga aizkarus.

— Kā tad! Vilku piemin, vilks klāt. Vincent, ielaid!

Īsu brīdi vēlāk priekšnamā dzirdēja Kārļa balsi.

—...un tā es, onkulīt, iedomāju: jūs jau neņems ļaunā, ka es par jums nemaz neķimerējas. Bet es ir bijis tik bizī, you know . . . hai tantiņ! — Kārlis runādams bija ienācis istabā un līksmi sveicināja Ilgu. — Kā iet, kā skrien, kā gāžas?!

— Un tu visu laiku dzīvoji pa Grenetu? — Ilga jautāja.

— Es jau iebraucis teicu! Bet never mind — es biju tik bizī, ka nevienu neblja laika apciemot.

— Kas tevi tik ļoti nodarbināja? — Grieze jautāja.

— Well....Tas gan pagaidām vēl sikrets, bet es ir engaged.

— Ar Liju? — Ilga kļuva možāka.

— Never mind, ar ko. Bez tam tas nemaz vēl nav official. Kad būs official, tad varēs par to runāt. Viņa ir ļoti particular, lai viss būtu, kā rakstīts bride's manuāli.

— Kuŗa tā varētu būt? — Grieze jautādams skatījās Kārlim gaŗām sievā. — Latviete?

— Well, ja tu tik ļoti grib zināt — Vera. Secretary pie Bruņa.

Ilgai īsu brīdi aptrūka atbildes. Viņa skatījās no vīra padēlā, no padēla vīrā un klusēja.

— Ko tu tā brīnies? — Kārlis nenocietās. — Anything wrong?

— Nē, — Ilga mēģināja savaldīties. — Viss kārtībā. Viss labākajā kārtībā.

— Kāpēc tad tu tā skaties?

— Tāpat vien, — Ilga sāka attapties. — Tāpat vien, Kārlīt. Es tikai nevarēju iedomāties, ka Vera . . . ka viņai tāda steiga apprecēties.

— Now, wait a minute! Vai tu par viņu . . . Vai viņai te kāds jau . . .?

— Es nekā nesaku. Iznāks vēl plāpas un tenkas, un es tavai laimei negribu ceļā stāties. Tu esi vecs diezgan, tev pašam jāzina, ko dari.

— Pastoi, fuks! Tā jau nu nebūs. Ja Vera ir šāda vai tāda, tad mums nav pa ceļam. Kas ar viņu ir?

— Es nekā nezinu, — Ilga kāpās atpakaļ. — Bet to gan es zinu, ka Brunis savā laikā Rīgā bija pazīstams — nu, es tev teikšu! Uz katra pirksta piecas!

— Brunim ir pašam jauna sieva; par Bruni nesapņo.

No Griezēm Kārlis devās tiešā ceļā uz Veras dzīvokli. Māte šai laikā nemēdza iziet.

Viņš nebija maldījies. Vecā Vītaļa kundze izbrīnījusies raudzījās negaidītajā cieminā.

— Kārlis! Veriņas gan nav mājā. Vai tad nezināji?

— Never mind. Es šoreiz pie jums.

Vītaļa kundze atkāpās soli sāņus un ielaida jaunekli dzīvoklī. Beidzamajās dienās viņš te bija viesojies ik vakaru, bet tad māte jaunos parasti atstāja vienus. Viņai vienmēr bija kaut kas darāms vai nu virtuvē, vai otrā istabā.

— Pie manis? — Vītaļa kudze pārprasīja, norādidama Kārlim krēslu, bet pati apsēzdamās uz vāļas gala. — Vai Vera zina, ka jūs šeit?

— Nē. Un viņai tas arī nav jāzina. Jūs viņai neteiks, ko?

— Man gan ar Veru līdz šim nekādu noslēpumu nav bijis, — Vītaļa kundze izvairījās. — Otras tik labas meitas jau pasaulē nav.

— Lai nu paliek sales talk'i. Vot, man tāda lieta: jūs jau būs pamanījusi, ka mēs ar Veru . . . Well, ka mēs saprotas un ka tur kas iznāks.

— Vai Vera arī tāpat domā?

— Oh, come on! Vai nu jūs par to nav runājušas! Bet nu ir tāda trobele: viena kundze teica, . . Hehehe! Nu iznāca, kā mēdz sacīt: viena kundze teica! Well, never mind. Viena kundze teica, ka par Veru šā vai tā runājot.

Vītaļa kundze piecēlās.

— Tad jau, Krapes kungs, ejiet pie tās kundzes un runājiet ar viņu. Tad jūs te velti nākat.

Kārlis palika sēžot.

— Ko jūs trako! Es domā, ka labāk runāt tieši nekā aiz muguras. Tāpēc, kā viņa man to teica, tā es kā pa šņori pie jums! Es vis nestaigā gar stūŗiem, gosipus lasīdams. Es ir atklāts cilvēks.

Vītaļa kundze brīdi skatījās Kārļa izbrīnētajā sejā.

— Nianse starp atklātību un nepieklājību laikam, par sīku, lai jūs to pamanītu?

Bet Kārlis vēl vienmēr nesaprata, par ko Vītaļa kundze satraucās. Viņš klusēdams skatījās vecajā dāmā un domāja, kā ieskaidrot, ka ar savu jautājumu gribējis novērst visas neskaidrības jau pirms laulībām, lai vēlāk nerastos pārpratumi. Pēdējais Vītaļa kundzes teikums viņam likās pavisam nesaprotams.

— Es, mammi, ir tāds cilvēks: es zin, ko es grib, un ko es grib, to es dabū. Bet es vēl nezin, vai es Veru grib vai negrib.

— Tad ejiet, noskaidrojiet un nāciet tad! — Vītaļa kundzei sāka zust pacietība.

Kārlis vēl teikumu nebija izrunājis līdz galam:

— Bet es to zinās, kad jūs man pateiks: vai Verai tur ir vai nav kas ar Bruni?

— Krapes kungs, tagad pietiek. Tagad manai pacietībai arī reiz ir beigas!

Viņa pagriezās uz durvīm, un visa viņas stāja skaidri rādīja, ka vecā dāma ir apvainota un vēlās, lai ciemiņš aizietu.

Kārlis beidzot saprata. Viņš smagi piecēlās.

— O.K., — viņš teica, uz durvju pusi virzīdamies.—Un thank you for information. Tagad es zinu, kas man bija jāzin. Un es būs šovakar atpakaļ.

Pēc Kārļa aiziešanas Vītaļa kundze piezvanīja Verai. Viņām gan bija noruna, ka māte Verai uz kabinetu zvanīs tikai lielas nepieciešamības gadījumos, bet šo Vītaļa kundze atzina par izteiktu nepieciešamības gadījumu. Kad Vera atsaucās, viņa tūlīt sāka runāt par lietu.

— Veriņ, tev šim vakaram kāda noruna ar Kārli?

— Jā. Un tad?

(Turpinājums sekos)

Tautas augstskolu vadīs A. Sudmalis

TORONTO LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLAS PADOMES SĒDE

Ievadot 4. jūlijā Latviešu namā Toronto latviešu tautas augstskolas padomes sēdi, prezidija pr-dis A. Sudmalis aicināja ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizsaukto augstskolas vadītāju un ģimnazijas direktoru prof. V. Burkēvicu, pēc tam informēja par starplaikā notikušajām pārmaiņām prezidijā, pašam uzņemoties priekssēža pienākumus, bet sekretāra uzdevumus veicot J. Mežakam. Par ģimnazijas direktrisi izraudzīta Vera Slavieša, kura ar lielu degsmi un pašaizliedzību veikusi jaunos pienākumus. Prezidija galvenais darbs izpaudies rūpēs par saimnieciskajiem jautājumiem, kuri saistīti ar sestdienas ģimnazijas un abu neklātienes skolu — ģimnazijas un pamatskolas — darbības aktivizēšanu.

Neklātienes skolu audzēkņu skaits aizvadītajā mācību gadā pieaudzis — ģimnazijas kursā mācījušies 11, bet pamatskolas 9 skolēni, no tiem 14 Kanadā un 5 ASV, bet ģimnazijas kursu beigusi Aija Ozoliņa Austrālijā, kura Melburnā strādā par mācībspēku austrāliešu skolā. Neklātienes skolu darbu ar lielu entuziasmu vada skolotāja E. Ezera, mācot arī latviešu valodu pamatskolas kursā; J. Mežaks abās skolās māca Latvijas vēsturi, bet T. Dubrovska Latvijas ģeografiju. Pēc vasaras pārtraukuma neklātienes skolas, kā arī TLTA sestdienas ģimnazija mācības atsāks 15. septembrī.

Notikušas 6 padomes prezidija sēdes, bez tam prezidijs sekmējis vecāku sapulces un sestdienas ģimnazijas sarīkojumus. Ievērojot iepriekšējās padomes sēdes lēmumu, sākta statūtu pārstrādāšana, bet nav vēl pabeigta. Pēc pārrunām uzdeva statūtu grozījumus pabeigt līdz nākošajai padomes sēdei, tomēr jau iepriekš ar projektu iepazīstinot padomes locekļus.

Direktrise V. Slavieša sniedza pārskatu par TLTA sestdienas ģimnazijas darbu aizvadītajā mācību gadā. Mācību gadu uzsākot, ģimnazijā bija 91 audzēknis (44 zēni un 47 meitenes), bet vēlāk skaits samazinājies par 6 sagatavošanas klasē, kura darbojās pirmo gadu. Iemesls mācību pārtraukšanai galvenokārt bijušas nepietiekamas zināšanas latviešu valodā. Šogad gatavības apliecības saņēmuši 13 absolventi, bet visos līdzšinējos 15 mācību gados kopā 174, bez tam ģimnaziju beiguši 6 audzēkņi bez gatavības apliecībām. Mācības notiek Latviešu namā, pulcējoties tajā 33 vakarus. Ģimnazijā darbojas 12 skolotāju, no tiem 3 ir kādreizējie absolventi. Iegādāts skaņu aparāts, bet Benjamiņa filmu laboratorija dāvinājusi 200 diapozitīvu mācību vielai. Direktrise pateicās prezidijam par sniegto atbalstu, kā arī latviešu organizācijām un atsevišķajiem tautiešiem par atsaucību un dažāda veida palīdzību.

Kasieris K. Priedītis ziņoja, ka 1966./67. darbības gads beidzies ar 2695 dol. atlikumu: ienākumi bijuši 6369 dol., bet izdevumi 3674 dol. Ienākumus galvenokārt devuši ziedojumi, kuri pēdējā laikā jūtami pieauguši un aizvadītajā mācību gadā bija 1743 dol., turpretim 1965./66. gadā tikai 761 dol. Ienākumos respektējamu summu veido arī mācību maksa. Izdevumos lielākais postenis ir skolotāju algas (1632 dol.) un atalgojumi palīgdarbiniekiem (600 dol.). Kases pārskats izgatavots, ieskaitot 1967. gadu. Pašreiz kasē atrodas 3585 dol., bet daļēji vēl nokārtojamas algas, maksājumi par skaņu aparātu un citi sīkāki izdevumi. Tautas augstskolas darbvedes pienākumus teicami veic I. Pilpe.

Revīzijas komisijas pārstāvja J. Rolava ziņojums sevišķi izcēla kasiera rūpīgo darbu.

Debatēs J. Mežaks norādīja uz lielo zaudējumu, kuru radījusi prof. V. Burkēvica nāve. Tā jūtami iespaidojusi arī prezidija darbību, tomēr audzēkņu skaita pieaugums visās skolās liecina par pasākumu augšupeju. Aizvadītajā gadā gan izpalika nometņu vadītāju kursi, arī paidagoģiskās klases darbības atsākšana un lekcijas. Īpašu cildinājumu J. Mežaks izteica jaunajai direktrisei V. Slaviešai. J. Rolavs izteica neapmierinātību par ģimnazijas audzēkņu pasivitāti sabiedriskajā darbā, īpaši norādot uz aizvadītajām LNAK padomes vēlēšanām, kurās vecāko klašu audzēkņi, piedaloties balsu skaitīšanas talkā, būtu varējuši gūt zināmu pieredzi un labāku ieskatu latviešu sabiedriskajos centienos un darbā. J. Rolavs arī nožēloja, ka ģimnazijas audzēkņi organizēti neierodas Latvijas valstssvētku un 14. jūnija piemiņas aktos. Direktrise V. Slavieša atbildē norādīja uz apstākļiem, kuri kavē šādu organizētu piedalīšanos, bez tam daļa vecāku un arī paši audzēkņi domā, ka šajos aktos labāk piedalīties kopā ar ģimeni. Attieksmē uz ģimnazistu sabiedrisko darbību jāievēro, ka jauniešus nevar pārslogot ar dažādiem pienākumiem. Katrs skolēns mācībām veltī apmēram 255 stundas gadā, neieskaitot mājās paveicamus uzdevumus un ceļā uz skolu pavadīto laiku. Tāpat jāievēro, ka ģimnazija pati rīko Draudzīgā aicinājuma atceri, Ziemsvētku eglītes vakaru un izlaiduma aktu. Aizvadītajā mācību gadā H. Miķelsona vadītais skolas drāmatiskais pulciņš ar izrādēm viesojies Montreālā, Hamiltonā un Londonā.

Debašu tālākajā norisē V. Slavieša norādīja uz nepieciešamiem līdzekļiem ģimnazijas mācību līdzekļu papildināšanai, lūdzot galvenokārt latviešu organizāciju atbalstu. Mācību grāmatas jo sevišķi vajadzīgas jaunajiem skolotājiem, jo no tā atkarīga skolas sekmīga darbība nākotnē. A. Rāviņš aizrādīja, ka organizācijām un draudzēm kārtojami arī pašu darbības uzdevumi, kuros ietelp arī jaunatnes audzināšanas darbs, bet O. Kļavenieks uzsvēra DV organizācijas centienus jaunatnes darbā un tā atbalstīšanā, aicinot to pārāk nenoslogot ar prasībām pēc ziedojumiem. J. Liberis savukārt ieteica meklēt jaunas mācību metodes, kādas jau sāk lietot kanadiešu skolās. Tām lietderīgi var izmantot jau iegādāto skaņu aparātu. Debašu nobeigumā atzina, ka mācību grāmatu papildināšana nepieciešama, uzdodot prezidijam izstrādāt precīzāku kalkulāciju, jo daļa līdzekļu ir tā rīcībā.

Sekojošajās vēlēšanās par prezidija priekssēdi un tautas augstskolas vadītāju ar aklamāciju ievēlēja A. Sudmali, tāpat līdzšinējo kasieri K. Priedīti, bet par sekretāri izraudzīja kādreizējo ģimnazijas absolventi Inesi Akmeni. Veru Slaviešu apstiprināja par ģimnazijas direktrisi. Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos — E. Ziplānu, J. Rolavu un J. Zuntaku.

Sanāksmē no vairāk nekā 20 aicinātajām organizācijām un draudzēm bija pārstāvēta LNAK (A. Rāviņš), Sv. Andreja draudze (J. Liberis), DV Toronto nodaļa (O. Kļavenieks), TLB (J. Rolavs), Studenšu korporāciju kopa (I. Akmene), latviešu baptistu draudze (A. Sudmalis) un Latviešu agronomu biedrība Kanadā (K. Priedītis). Sanāksmi lietišķi un raiti vadīja LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, bet protokolēja Toronto studenšu korporāciju kopas seniore I. Akmene.

O. K.

Sveicam

DOMINIKU SENKĀNU

50 gadu šūpļa svētkos!

DV Toronto saime

IEVĒRĪBAI

Sakarā ar vasaras laiku turpmāk līdz 15. septembrim Daugavas Vanagu grāmatnīca, 491 College ielā, atvērta pirmdienās, trešdienās un piektdienās no plkst. 9 rītā līdz pl. 6 vakarā, otrdienās un ceturtdienās no plkst. 9 rītā līdz pl. 8 vakarā, bet sestdienās no plkst. 9 rītā līdz 12 dienā.

Tā izraudzīja Preses karalieni

PIRMĀ INTERVIJA AR „MISS LATVIJA AMERIKĀ" RUDĪTI GULBI

Kad šāgada aprīlī tradicionālās Kanadas nacionālās nedēļas ietvaros bija notikušas Preses karalienes (Miss By-Line) vēlēšanas Toronto, kurās pirmo reizi piedalījās arī latviešu pārstāve — „Miss Latvija Amerikā 1968" Rudīte Gulbe, gan neierindojoties trīs „izredzēto" vidū, bet tomēr labi reprezentējot mūsu laikrakstu un lieliski atgādinot Latvijas vārdu, vēlējāmies mūsu lasītājiem sniegt garāku interviju ar Rudīti, lai ne tikai pastāstītu kaut ko par viņu pašu, bet arī to, kādā veidā Preses karalienes izraudzīšana notiek. Ierodoties redakcijā, Rudīte galvenā redaktora darbistabā valdīja vairākas stundas, un viņas stāstījums un izteiktās domas skāra vairākus interesantus jautājumus, tāpat deva redakcijai dažu labu jauku ideju, kuru centīsimies īstenot. Dzirdētā izvērtēšanai un radušos ideju sagatavošanai tomēr bija nepieciešams laiks, tādēļ izšķirāmies intervijas publicēšanu atlikt, sadalot to divās daļās — vienā pakavējoties pie Preses karalienes izraudzīšanas gaitas, otru veltījot pašai Rudītei.

„Miss Latvija Amerikā 1968." Rudīte Gulbe pārbauda, cik labā stāvoklī redaktors uzturējis rakstāmmašīnu. Foto: A. Vinčels

Šīs intervijas rezultātā redakcija izšķīrās arī publicēt laikrakstā visu Rudītes sāncenšu uzņēmumus, aicinot lasītājus sacensības veidā nobalsot par daiļavām un tā neoficiāli izraudzīt pašiem Preses karalieni. Šīs sacensības iznākumu publicēsim nākošajā numurā. Pēc tam sniegsim otru interviju ar Rudīti.

Iesēdusies redaktora krēslā un stāstījuma laikā līdztekus pārbaudot, kādā kārtībā uzturēta redakcijas rakstāmmašīna, Rudīte tomēr neizturējās kā barga redaktrise, pat nelīdzinājās tādai, bet palika, kas viņa ir: jauka, tikai 19 gadu veca meitene, kas aizrautīgi runā par „lielu notikumu" savā dzīvē.

„Kad no laikraksta izdevējiem — Kanadas DV valdes, konkrētāk no jaunatnes nozares vadītāja E. Ozola, saņēmu aicinājumu pārstāvēt laikrakstu un reizē ar to latviešus Preses karalienes vēlēšanās Kanadas nacionālās preses nedēļā, biju, protams, ļoti pārsteigta, bet patīkami. Ļoti priecājos, ka man piešķirts šāds gods, kas taču reizē bija zināma uzticēšanās, paļaušanās uz mani, uz manu stāju vēlēšanās. Pirmajās dienās biju it kā spārnos, gribēju gatavoties lielajam brīdim, bet nezināju — kā. Tā izpildīju tikai vēlēšanu rīkotāju atsūtīto aptaujas lapu, kurā galvenokārt bija prasīti biografiski dati, nosūtīju to pēc piederības un gaidīju, kas tālāk notiks," prologam pastāstīja Rudīte.

Jā, kas notika pēc tam? Nekas liels. Vispirms Rudīte saņēma aicinājumu 16. aprīlī ierasties Toronto pilsētas valdes namā, kur ar visām Preses karalienes titula reflektantēm vēlējās iepazīties pilsētas galva V. Denisons. „Tā man bija vispār pirmā iespēja personīgi tikties un, varbūt, pat runāt ar tik nozīmīgu pilsētas sabiedriskās dzīves personību," atzinās Rudīte, „tādēļ ļoti nožēloju, ka šo ielūgumu nācās atteikt. Klusībā arī baidījos, vai neierašanās pie pilsētas galvas negātīvi neietekmēs arī manu vēlāko debiju Preses karalienes izraudzīšanā." Jā, tieši audiences laikā Rudītei bija pārbaudījums kanadiešu skolā, kas „lielajai izdevībai" pārvilka treknu svītru. Viņa paskaidroja rīkotājiem savas neierašanās iemeslu, un gribas ticēt, ka to saprata un attaisnoja, nepierakstot minuspunktu viņas tālākajām gaitām sacensībā par Preses karalienes titulu. Galu galā skolai taču dodama priekšroka, un Rudīte konkurencē bija otra gados jaunākā dalībniece.

„Piektdienā pirms greznās Preses balles mums visām bija jāstājas intervētāju priekšā," turpināja Rudīte. „Man šķiet, ka dotās atbildes vērtēja arī sacensībā par Preses karalienes titulu, bet skaidri to nezinu, jo nekā tuvāk nepaskaidroja. Tikai jautāja. Man, piemēram, vaicāja, kurā laikraksta nodaļā strādāju. Biju spiesta atzīties, ka īstas nodarbošanās pašā laikrakstā man nav, bet pārstāvu vairāk tā izdevējus. Tā kā esmu dzimusi Anglijā, man arī jautāja, kādēļ mūsu ģimene atstāja Angliju un ieceļoja Kanadā. Centos dot 'neitrālu' atbildi un paskaidroju, ka tēva veselībai nebija piemērots Anglijas paskarbais klimats. Tad intervētāji vēlējās zināt, kādēļ vārds 'Latvija' uz manas sarkanās krūšu lentes rakstīts ar 'j', laikam jau tādēļ, ka angliski to raksta bez šī burta. Izmantoju šo izdevību, lai mazliet pastāstītu par Latviju vispār un mūsu tautas likteni. Vēl jautāja, vai man patīk bērni un šo to citu, kas manuprāt mazāk nozīmīgs.

Jautājumi visām kandidātēm bija atšķirīgi. Tā, piemēram, rīkotāji interesējās par to, cik laikrakstu iznāk slovēņiem, vai tie nodarbojas arī ar politisku propagandu u.t.t. Kandidātēm izpildāmajā aptaujas lapā bija arī jautājums par t.s. hobijiem. Biju atbildējusi, ka interesējos par sportu, labprāt dziedu, šuju un makšķerēju, kā arī to, ka vēlos turpināt izglītību skolotāju koledžā. Taču par šīm lietām intervijā nejautāja nekā."

Un kādā veidā pēc tam izraudzīja Preses karalieni? Izrādījās, ka tā bijusi pašā vienkāršākā lieta, par kuru Rudītei nebija daudz stāstāms: „Mums pa vienai nācās kokteiļkleitā pastaigāties pa skatuvi. Vēl mums pajautāja, cik vecas esam, ko darām un esam nolēmušas nākotnē darīt. Tad žūrija paziņoja izraudzīto Preses karalieni un abas pārējās naudas balvas ieguvējas. Tas bija viss. Ar to viss bija galā. Atlika vēl tikai paši balles prieki..."

Interesantākā bija atbilde uz mūsu jautājumu, vai žūrijas izvēle — pēc Rudītes domām — bijusi objektīva un pareiza. „Par Preses karalieni izraudzītā raidītāja CBC pārstāve Flina (Flynn) noteikti nebija glītākā un simpatiskākā kandidāte. Tā domāja arī vairākas citas 'zaudētājas', un lūdzu ticēt, ka šai atzinumā nav ne nenovīdības, ne neveiksmes rūgtuma. Bet Flinas stāja un izturēšanās bija ļoti droša, turpretim mēs pārējās, es jau noteikti, ievērojamā mērā nervozējām, un, liekas, bijām visai apmulsušas..."

Šī Rudītes atbilde mūsu redakciju pamudināja uz mazu eksperimentu — noskaidrot mūsu lasītāju domas. Tādēļ publicējām visu kandidāšu, izņemot Rudītes, uzņēmumus, nododot tos lasītāju izvērtēšanai un aicinot lasītājus neoficiāli izraudzīt savu „karalieni", lai šīs nobalsošanas rezultātus salīdzinātu ar žūrijas spriedumu Preses karalienes izvēlē. Kā jau minēts, lasītāju nobalsojuma rezultātu publicēsim mūsu laikraksta nākošajā numurā.

Vdg.

LEĢIONĀRI

(Pārnesums no 2. lpp.)

mata.

Enkvists ir kluss „kā kaps" arī attieksmē uz to, ko viņš saticis Rīgā un ko intervētie sacījuši. Tomēr arī šai ziņā romānā — paskaidrojis autors — nebūs nekā fiktīva.

Darbs iecerēts un uzrakstīts kā dokumentārs romāns. Bet zviedru iestāžu noraidīgā nostāja darbu ievērojami apgrūtinājusi. Daudz stundu būtu ietaupīts, ja ārlietu ministrija tik stingri neturētos pie sava lēmuma, ka dokumenti ir slepeni 50 gadu. Ka tā ir un būs, vēl šodien pasvītro zviedru ministru prezidents Tāge Erlanders.

Enkvista ietiepīgo taisnības meklētāja darbu atbalstījuši ne tikai kādreizējie internētie trimdā un dzimtenē, bet arī citi latvieši. Šī pretimnākšana, — saka autors, — bijusi ļoti nozīmīgs faktors, īpaši tādēļ, ka ne sevišķi silti viņš sagaidīts dažās latviešu organizācijās, kuras no sadarbības arī atteikušās. Tajās leģionāru izdošanas lieta glabāta tikpat nepieejami kā zviedru valdības archīvā. Enkvista rokās tomēr nokļuvuši vairāki tādi materiāli latviešu valodā, kuri gan bijuši zināmi, bet līdz šim nav publicēti. Tie tagad būs izmantoti romānā „Leģionāri".

Pērnziem kādā publiskā priekšlasījumā Enkvists pastāstīja par saviem pieredzējumiem, uzturoties Rīgā. Jautāts, kas viņam tur visvairāk dūries acīs, rakstnieks atbildēja: Latviešu nacionālisms „Turpat vai visi — un man iznāca runāt arī ar visai redzamiem partijas biedriem, latviešiem," piebilda rakstnieks, „ar kuriem satikos, vietā un nevietā centās, cita vidū, pasvītrot, latviešu folkloras un citas kultūras vērtības kā tādas, ar kurām lepojas." Bijis iespaids, ka latvieši ļoti ieinteresēti saglabāt savu nacionālo un kultūrālo identitāti. Viņam, kas nācis no Zviedrijas, kur eptitets nacionāls „nav modē", šī visa latviskā pasvītrošana šķitusi viens no visrakstūrīgākajiem pieredzējumiem, tiekoties ar latviešiem Rīgā. Bijusi interese arī par latviešu rakstnieku darbību Zviedrijā, bet dzirdēts arī, ka ārzemēs dzīvojošie latvieši „skatoties no augšas" uz visu, ko latvieši Latvijā darījuši vai cenšoties darīt.

Turpretim par karu Vietnamā Rīgā neviens nav runājis un nav arī par to interesējies.

G. G.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited

491 College St., Toronto 4, Ont.

Telef. 924-2775

m a k s ā

5% par noguldījumiem

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, pieņem maksājumus par telefonu, elektrības, gāzes un ūdens lēsēm, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 vai $5000.00.

Birojs atvērts darbdienās no pl 12 — 8 vak.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja baznīcā māc. Ā. Čops 6. jūlijā salaulāja elektroinženieri Imantu Sveķi un Parīzes Sorbonnas universitātes ķīmijas doktori Tanitu Mīlmani. Jaunais pāris dzīvos Toronto, bet kāzu ceļojumā dosies uz Parīzi, kur dzīvo līgavas vecāki.

● Māc. Ā. Čops 6. jūlijā pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapsētas latviešu nodalījumu izvadīja 2. jūlijā 77 gadu vecumā mirušo Johannu Kalmi, kura pirms apmēram pusotra gada bija ieceļojusi no Latvijas. Par aizgājēju sēro viņas vienīgie tuvinieki Kanadā — meita Valija un znots Fricis Ķivelītis.

● Sakarā ar ASV latviešu 4. vispārējiem dziesmu svētkiem Klīvlendā, Kanadas koru kopmēģinājums notiks 14. jūlijā Latviešu namā.

● Sidrabenes vasaras nometnē šogad par bērnu grupu vadītājiem darbojas Māra Ezerkalne, Aina Krūmiņa, Ligita Kalniņa, Baiba Šmita-Kalēja, Ivars Kopštāls, Normunds Goba, Alvis Zujevs un Andris Ciemgalis, bet par vadītāju palīgiem — Līga Līduma, Zane Kaņepe, Inese Ezerkalne, Anita Plūdone, Rita Gribusta, Imants Ķivlis, Pēteris Jansons un Valdis Pālens. Mazo bērnu mājā darbojas Anda Līduma, Māra Zibene un Rita Grizāne.

● DV Toronto nodaļas iecerētais izbraukums uz Edgara Zeiberga lauku īpašumu, kas bija paredzēts 14. jūlijā, nenotiks.

HAMILTONA

● Vietējais latviešu mednieku un makšķernieku klubs 6. jūlijā bija rīkojis izbraukumu uz savu lauku īpašumu Lielupi, pavadot pēcpusdienu dažādās nodarbībās un izpriecās. Saulrietā kluba prks E. Šmits-Kalējs pirmoreiz uzvilka Lielupē kluba karogu — melnus brieža ragus, lecošu zivi un trīs zvaigznes virs tās zaļā fonā. L. Ozoliņš izrādīja divas filmas par makšķerēšanu, bet „pikniks" beidzās ar saviesīgu dzīvi.

BŠK

Sidrabenes kalnā plīvo atkal karogi

ATKLĀTA BĒRNU VASARAS NOMETNE TORONTO SV. ANDREJA DRAUDZES LAUKU ĪPAŠUMĀ

Jau agrā 7. jūlija priekšpusdienā Sidrabenes kalnā, kur kokos paslēpušās vairākas pastāvīgas saimniecības ēkas, bet plašajā laukumā it kā uz burvja mājienu izaugusi vesela telšu „pilsēta", somām un saiņiem apkrāvušies, kāpa šīs vasaras pirmie nometņotāji. Līdz gadskārtējās vasaras nometnes atklāšanai, vēlākai pēcpusdienas stundai, tādu bija jau saradies 83. No tiem 20 novietojās tā sauktajā „mazo bērnu mājā", kur īpašā uzraudzībā R. Jūrmalas un A. Brikmanes vadībā ar nometnes dzīvi iepazīstas visjaunākie nometņotāji, caurmērā apm. 7 gadu veci. Telšu „pilsēta" arī sadalīta divās „pašvaldībās". Vienu no tām jau pirmajā nedēļā apdzīvos 28 zēni, un to vadīs Judīte Vāgnere, bet otrā 25 meitenes Noras Pulciņas „pārvaldē". Bez tam savās mītnēs iekārtojās arī 18 vadītāji un vadītāju palīgi, kuri atbildīgajam uzdevumam izraudzīti no jaunatnes vidus.

Protams, visvairāk darba pirmajā dienā bija nometnes administrātorei Gaidai Rāviņai — ne jau tikai dalībnieku reģistrēšanā un citu formālitāšu kārtošanā vien, bet jo vairāk, cenšoties apmierināt arī visas vecāku rūpes, kādas saprotami rodas, atstājot savus lolojumus tik plašā brīvdabas „pilsētā". Nometnes atbildīgais vadītājs māc. A. Čops paļaudamies uz savu ilggadējo pieredzi, nosvērtu skatienu vēroja savas „pilsētas" straujo augšanu un nākošos iedzīvotājus. To vidū lielākā daļa bija jau labi pazīstami no iepriekšējiem gadiem, bet nereti nākas sastapt arī pa „svešiniekam" no tālākiem latviešu centriem un ASV.

Pavisam citāda rakstura darbība risinājās nometnes „spēkstacijā" — virtuvē un ēdamzālē, kur darbinieces A. Kodolas vadībā steidzās gatavot pirmās maltītes agrīnajiem sabraucējiem. Bet viņas to darīja pacilātā priekā, jo tik labi zina, ka pēc intensīvās dienas nodarbībām pēc maltītēm vienmēr atskanēs daudzbalsīgs „paldies".

Tādā darba steigā, smagās somas nesot, iekārtošanos veicot vai arī izmēģinot daudzās sporta un rotaļlaukuma ierīces, gadās arī pa klizmai, kad palīdzība jāmeklē pie nometnes medicīniskās māsas Z. Kalnas. Tomēr tie ir tikai sīkumi, jo nometņotāju veselības pārbaudes jau veikuši ārsti Dr. S. Užāne un Dr. L. Lukss.

Līdz vēlākai pēcpusdienas stundai sekmīgi bija paveikti iekārtošanās darbi un visi nometņotāji ietērpti baltajos Sidrabenes tērpos, kurus rotā senlatviešu pils attēls. Varēja sākties māc. Ā. Čopa vadītais nometnes atklāšanas dievkalpojums, kas Sidrabenes brīvdabas baznīcā pulcināja vairāk nekā 250 dievlūdzēju. Māc. Ā. Čops atgādināja mazajiem nometņotājiem *dabas skaistumu* un tā sargāšanu, Dieva mīlestību un cilvēku draudzību. Tāda, protams, vienmēr valdījusi un valdīs arī šogad Sidrabenes nometnē.

Nometnes kārtība un audzināšanas metodes praktiskā, kaut arī tikai daļējā veidā vērojamas svinīgajā atklāšanas aktā, kuru ievadīja ar Latvijas un Kanadas karogu uzvilkšanu nometnes laukumā. Karogmastos tie tur plīvos katru dienu, visu nometnes laiku, rītos pēc svētbrīža uzvijoties, vakaros pēc svinīgās jundas nolaižoties.

Atklāšanas vārdos draudzes prks R. Roze izteica prieku, ka tik daudzi vecāki un bērni izpratuši draudzes un nometnes vadības pūles nodrošināt mūsu bērniem piemērotu vasaras atpūtu un latvisko audzināšanu skolas brīvlaikā. Kad nometnes atbildīgais vadītājs māc. Ā. Čops nometņotājus un visus klātesošos bija iepazīstinājis ar vispārējiem nometnes noteikumiem, darbiniekiem un vadītājiem, varēja sākties nometnes parastās gaitas. Tās paredzētas patīkamas un lietderīgas, lai rudenī, atgriežoties pilsētā, ne tikai latviešu valoda, bet vispār latviskās dzīves paražas mūsu jaunatnē būtu vēl vairāk nostiprinātas.

Sidrabenes nometnes pasta adrese: Latvian Church Camp „Sidrabene", R.R.6., Milton West, Ont., bet tālr. 878—9016. Līdz šim nometnei jau pieteikti vairāk nekā 120 bērnu.

R. N.

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Montrealas pirmās oficiālās naudas loterijas galvenā laimesta — 100.000 dol. ieguvēja ir kāda cietuma uzrauga dzīvesbiedre Montrealā, kas pirms tam nekad neesot loterijā laimējusi. No pārējiem 149 laimētājiem 9 mīt Ontario, 8 Britu Kolumbijā, 5 Albertā un 5 pārējās provincēs, bet sīkākus laimestus ieguvusi arī kāda ņujorkiete un 13 gadu vecs anglu zēns, kas viesojas Kanadā. Pirmajā izlozē piedalījušās jau 1,126.000 personu, sagādājot Montrealai 2,485.000 ienākumu. Otras izlozes dalības zīmju iesūtīšanas termiņš ir ap 15. jūliju. Montrealas pilsētas galva cer uz 32 milj. dolaru atlikumu gadā, ja interese par loteriju neatslābs.

☆ Sang Rose Vu, kuru viņas brālis aizveda uz Sv. Miķeļa slimnīcu Toronto ar „vienkāršām vēdersāpēm", izrādījās mātes cerībās. Kad ārsts Antonijs Tripodi viņai to paziņoja, Rose Vu izrāva revolveri no somiņas un sašāva ārstu. Pēc Dr. Tripodi ievietošanas operācijas telpā, kur viņam izņēma 4 lodes, šāvējai piedzima bērns, kura dzimumu slimnīcas personāls neizpauž. Dr. Tripodi tikai pavasarī beidzis Toronto universitāti un 15. jūnijā sācis kārtējo ārsta darbu Sv. Miķeļa slimnīcā.

Atvadības Klīvle[...]

Tās gan nebija parastās atvadības, kādas saprotamas ar šo jēdzienu, bet gan tikšanās ar jaukiem tautiešiem, kuri nekad nepiekūst, labu darbu darīdami: tieši Pēterdienas pusdienlaikā Klīvlendā sākās Lilijas Gleškes vadītā DV Detroitas apvienības tautiskā ansambļa piektais kopmēģinājums ASV latviešu 4. dziesmu svētkiem domātajam uzvedumam, kuram izvēlēts nosaukums „Atvadības".

Kad iejautājos kādam no uzveduma dalībniekiem, cik personu tajā īsti piedalās, viņš atbildēja: „Ne mazāk par 130, ieskaitot visus spēlētājus, dziedātājus, runātājus, dejotājus, koklētājus un skatuves darbiniekus." Kad savukārt apvaicājos par dažu svarīgāko lomu tēlotājiem, kāda mutīga uzveduma dalībniece atcirta: „Jūs, tie avīžu vecīši, esat pārāk ziņkārīgi un gribat bez laika visu zināt. Bet ko mēs tad jaunu varēsim sniegt dziesmu svētkos, kad 'Atvadības' uzvedīsim? Katrai lietai ir savs laiks un vieta!" Tālākā sarunā ar runīgo tautieti vairs neielaidos, jo sava daļa taisnības jau viņai bija. Būs patiešām labāk, ja iepazīšanos ar tēlotājiem atliksim uz dziesmu svētkiem, kad rokās būs uveduma programma, būsim noskatījušies pašu uzvedumu un apsveiksim „Atvadību" dalībniekus.

„Kas ir šī tautiskā uzveduma pamatā?" nevarēju tomēr nociesties, neapprasījies tā galvenajai vadītājai Lilijai Gleškei. „Darbs," bija viņas atbilde. „Liels, pat milzīgs darbs. Izstudēti zinātnieku darbi par mūsu tautas senatni, tās paražām, dzīvi, izdarībām un citu. Ne tika[...] pārdomātas un st[...] tautas dziesmas. [...] dēta Melngaiļa m[...] zultātā radies šis [...] rā mūsu skaistā [...] ta uz mūsdienu [...] iesaistīta Latvijas [...] 50. gadu atcerē. [...] parādīta līgavas a[...] tēva mājas — aiz[...]

Sākās mēģināju[...] DV apvienības K[...] un, ja tā var teikt[...] Vīru dubultkvartet[...] dāja „Neviens mi[...] kā brauc brālis a[...] koja solodziesmas[...] viena dziesma sk[...] ru. Tad līgava a[...] mājās palika zaļo[...] nu mauriņš kop[...] dziesmām un gavi[...] jauna dzīve, iziešs[...] kotnei, kura sola [...] cita skaista, bet š[...] vēl nezināma. Sa[...] gava kokļu pavadī[...] nu dziedāja: „Vai [...] nelaime, kur taut[...] veda? Dod, Dievin[...] dod man labu ar[...]

Uzvedumā parād[...] kustēšanās", kura [...] līdz no tālās sena[...] dzes uz paaudzi [...] Tā nav mechanis[...] mobile, kuru cilvē[...] jos gadsimtos ce[...] bet nav spējuši. Tā[...] dzīve, kura iesais[...] slēpumos un pal[...] jama, tāpat kā dz[...] Šis lielās pro[...] Gleške vērš izjūta[...] — vārdos, skaņās [...] los. Jauka ir vaina[...] rā meitenes grieža[...] nagā un dzied: „K[...] dzīvoti, brāļa govi[...] ēda brāļa govis, p[...] dziņu." Vai atkal: [...] gaismā viss zaig[...] Tieši šī senā bu[...] skaistu Lilijas Gle[...] un iestudēto uzve[...] bas".

Šai kopmēģināju[...] vadītājai un dal[...] jau iespēja iepazi[...] nieka B. Sniedzes [...] rāciju maketu „A[...]

TRIMDAS PRĀVESTA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

pagandas lapele „Svešatnes Atspulgi", kurā apgalvots, ka archibīskaps A. Lūsis 1919. gadā esot bijis Andrieva Niedras komūnistiskās valdības kara ministra Vankina personīgais adjutants . . . Tā patiešām jau ir apbrīnojama pārcenšanās, jo archibīskaps A. Lūsis dzimis 1908. gada 30. decembrī, tātad — tikai 10 gadu vecumā bijis Vankina „personīgais adjutants" . . . Komentāri patiešām še lieki!

Rd.

Zviedrija pasa[...] uzmanības cen[...]

PASAULES BAZNĪCU APVIENĪBAS KONGRESS [...] KOSIGINS VIESOJAS ZVIEDRIJĀ

Upsalas sporta hallē 4. jūlijā atklāja Pasaules baznīcu apvienības lielsanāksmi ar apm. 800 delegātiem no dažādām pasaules malām, to vidū arī Zambijas prezidentu Kaundu. Delegātu vidū domnē, gan ne skaitliski, pareizticīgo baznīca ar Ļeņingradas mētropolītu Nikodimu, Konstantinopoles mētropolītu Melitonu un ASV pareizticīgo arcibīskapu Jakovosu priekšgalā. ASV sūtījušas ap 200 delegātu, bet Anglija ap 75, to vidū arī Kenterberijas archibīskaps Dr. M. Ramsejs un Jorkas archibīskaps F. D. Kogans. Daudz arī melnās rases piederīgo.

Latvijas ev.-lut. baznīcu trimdā kā novērotāji pārstāv archibīskaps A. Lūsis no Toronto, prāvests E. Rozītis no Vācijas un prāvests J. Teriņš no Zviedrijas.

Atklāšanas dievkalpojumā Upsalas domā svētrunu teica Ceilonas metodistu bīskaps Dr. D. T. Niles, cita vidū norādot, ka baznīca pārdzīvo smagu ticības un uzticības krizi. Baznīcā, pasaulē un to starpā pastāv neuzticība un pretišķības, kas rezultējas vajāšanās, ciešanās, neatbildībā, fanātismā un tam tuvu stāvošajā individuālajā un kollektīvajā vardarbībā.

Kongresā nepiedalās Grieķijas baznīca un arī katoļu baznīca (Vatikāns) ir sūti[...] vērotājus.

★

No 11.—14. jūl[...] viesojās Pad. savie[...] prezidents Kosīgi[...] to t.s. Jūnija kom[...] 1964. gadā sakarā [...] ierašanos) ar pro[...] un inž. L. Talte[...] publicējusi īpašu[...] „Brīvību pie brīv[...] Jūnija komiteja[...] līdzparakstījušas [...] trimdinieku organi[...] viešiem Nacionālai[...] Zviedrijas valde.

Kosīgina ierašan[...] dzētas divas tautas[...] nu rīko Jūnija ko[...] namā, kurā run[...] profesors Dr. [...] zviedru rakstnieks[...] bergs un riksdaga [...] sons. Otru protest[...] Sokholmas centra[...] ganizē zviedru or[...] mokratiskā aliansē[...]

Jūnija komitej[...] preses konferencē [...] mans paskaidroja[...] bam solidā veidā [...] tautas viedokli par[...] tātūru vispār un it[...] smē uz citu tautu[...]

Valijas MĒRNIE[...]

gleznu izstāde[...]

no 20. jūlija — 4. augustam „RO[...]

ELKA PARK, N. Y. U.S.A.

TO ZIŅAS

Ā. štāls, Normunds Goba, Alvis Zujevs un Andris Ciemgalis, bet par vadītāju palīgiem — Līga Liduma, Zane Kaņepe, Ineze Ezerkalne, Anita Plūdone, Rita Gribusta, Imants Kivlis, Pēteris Jansons un Valdis Pālens. Mazo bērnu mājā darbojas Anda Liduma, Māra Zibene un Rita Grizāne.

● DV Toronto nodaļas iecerētais izbraukums uz Edgara Zeiberga lauku īpašumu, kas bija paredzēts 14. jūlijā, nenotiks.

HAMILTONA

● Vietējais latviešu mednieku un makšķernieku klubs 6. jūlijā bija rīkojis izbraukumu uz savu lauku īpašumu Lielupi, pavadot pēcpusdienu dažādās nodarbībās un izpriecās. Saulrietā kluba prks E. Šmits-Kalējs pirmoreiz uzvilka Lielupē kluba karogu — melnus brieža ragus, lecošu zivi un trīs zvaigznes virs tās zaļā fonā. L. Ozoliņš izrādīja divas filmas par makšķerēšanu, bet „piknīks" beidzās ar saviesīgu dzīvi.

BŠK

kalnā plivo karogi

RAS NOMETNE TORONTO ZES LAUKU ĪPAŠUMĀ

un rotaļlaukuma ierīces, gadās arī pa klizmai, kad palīdzībai jāmeklē pie nometnes medicīniskās māsas Z. Kalnas. Tomēr tie ir tikai sīkumi, jo nometnotāju veselības pārbaudes jau veikuši ārsti Dr. S.. Užāne un Dr. L. Lukss.

Līdz vēlākai pēcpusdienas stundai sekmīgi bija paveikti iekārtošanās darbi un visi nometnotāji ietērpti baltajos Sidrabenes tērpos, kuŗus rotā senlatviešu pils attēls. Varēja sākties māc. Ā. Čopa vadītais nometnes atklāšanas dievkalpojums, kas Sidrabenes brīvdabas baznīcā pulcināja vairāk nekā 250 dievlūdzēju. Māc. Ā. Čops atgādināja mazajiem nometnotājiem dabas skaistumu un tā sargāšanu, Dieva mīlestību un cilvēku draudzību. Tāda, protams, vienmēr valdījusi un valdīs arī šogad Sidrabenes nometnē.

Nometnes kārtība un audzināšanas metodes praktiskā, kaut arī tikai daļējā veidā vērojamas svinīgajā atklāšanas aktā, kuŗu ievadīja ar Latvijas un Kanadas karogu uzvilkšanu nometnes laukumā. Karogmastos tie tur plīvos katru dienu, visu nometnes laiku, rītos pēc svētbrīža uzvijoties, vakaros pēc svinīgās jundas nolaižoties.

Atklāšanas vārdos draudzes prāv. R. Roze izteica prieku, ka tik daudzi vecāki un bērni izpratuši draudzes un nometnes vadības pūles nodrošināt mūsu bērniem piemērotu vasaras atpūtu un latviško audzināšanu skolas brīvlaikā. Kad nometnes atbildīgais vadītājs māc. Ā. Čops nometnotājus un visus klātesošos bija iepazīstinājis ar vispārējiem nometnes noteikumem, darbiniekiem un vadītājiem, varēja sākties nometnes parastās gaitas. Tās paredzētas patīkamas un lietderīgas, lai rudenī, atgriežoties pilsētā, ne tikai latviešu valoda, bet vispār latviskās dzīves paras mūsu jaunatnē būtu vēl vairāk nostiprinātas.

Sidrabenes nometnes pasta adrese: Latvian Church Camp Sidrabene", R.R.6., Milton West, Ont., bet tālr. 878—9016. Līdz im nometnei jau pieteikti vairāk nekā 120 bērnu.

R. N.

TUĀLAIS ZADĀ

2 milj. dolaru atlikumu gadā, ja terese par loteriju neatslābs.

Sang Rose Vu, kuŗu viņas rālis aizveda uz Sv. Mikeļa limnīcu Toronto ar „vienkāršām ēdersāpēm", izrādījās mātes ceības. Kad ārsts Antonijs Tripodi viņai to paziņoja, Rose Vu izva revolveri no somiņas un saāva ārstu. Pēc Dr. Tripodi ievešanas operācijas telpā, kur viam izņēma 4 lodes, šāvējai piezima bērns, kuŗa dzimumu limnīcas personāls neizpauž. Dr. ripodi tikai pavasarī beidzis Toonto universitāti un 15. jūnijā ācis kārtējo ārsta darbu Sv. Mikeļa slimnīcā.

Atvadības Klivlendā

Tās gan nebija parastās atvadības, kādas saprotamas ar šo jēdzienu, bet gan tikšanās ar jaunkiem tautiešiem, kuŗi nekad nepiekūst, labu darbu darīdami: tieši Pēterdienas pusdienlaikā Klīvlendā sākās Lilijas Gleškes vadītā DV Detroitas apvienības tautiskā ansambļa piektais kopmēģinājums ASV latviešu 4. dziesmu svētkiem domātajam uzvedumam, kuŗam izvēlēts nosaukums „Atvadības".

Kad iejautājos kādam no uzveduma dalībniekiem, cik personu tajā īsti piedalās, viņš atbildēja: „Ne mazāk par 130, ieskaitot visus spēlētājus, dziedātājus, runātājus, dejotājus, koklētājus un skatuves darbiniekus." Kad sāvukārt apvaicājos par dažu svarīgāko lomu tēlotājiem, kāda mutīga uzveduma dalībniece atcirta: „Jūs, tie avīžu vecīši, esat pārāk ziņkārīgi un gribat bez laika visu zināt. Bet ko mēs tad jaunu varēsim sniegt dziesmu svētkos, kad 'Atvadības' uzvedīsim? Katrai lietai ir savs laiks un vieta!" Tālākā sarunā ar runīgo tautieti vairs neielaidos, jo sava daļa taisnības jau viņai bija. Būs patiešām labāk, ja iepazīšanos ar tēlotājiem atliksim uz dziesmu svētkiem, kad rokās būs uzveduma programma, būsim noskatījušies pašu uzvedumu un apsveiksim „Atvadību" dalībniekus.

„Kas ir šī tautiskā uzveduma pamatā?" nevarēju tomēr nocīsties, neapprasījies tā galvenajai vadītājai Lilijai Gleškei. „Darbs," bija viņas atbilde. „Liels, pat milzīgs darbs. Izstudēti zinātnieku darbi par mūsu tautas senatni, tās paražām, dzīvi, izdarībām un citu. Ne tikai izlasītas, bet pārdomātas un studētas ap 3000 tautas dziesmas. Spēlēta un studēta Melngaiļa mūzika. Visa rezultātā radies šis uzvedums, kuŗā mūsu skaistā pagātne atsaukta uz mūsdienu dzīves fona un iesaistīta Latvijas proklamēšanas 50 gadu atcerē. Uzvedumā būs parādīta līgavas aizbraukšana no tēva mājas — aiziešana tautās."

Sākās mēģinājums, kas notiek DV apvienības Klīvlendā telpās un, ja tā var teikt, protektorātā. Vīru dubultkvartets jauki nodziedāja „Neviens mīļi tā nebrauca, kā brauc brālis ar māsiņu". Sekoja solodziesmas, tad koris — viena dziesma skaistāka par otru. Tad līgava atvadījās. Tēva mājās palika zaļojam bērna dienu mauriņš kopā ar jaunības dziesmām un gavilēm. Nu sākās jauna dzīve, iziešana pretim nākotnei, kuŗa sola laimi un daudz cita skaista, bet šai brīdī tomēr vēl nezināma. Saprotami, ka līgava kokļu pavadījumā it skumji nu dziedāja: „Vai būs laime, vai nelaime, kur tautiņas man aizveda? Dod, Dieviņi, ko dodams, dod man labu arājiņu."

Uzvedumā parādīta tā „mūžīgā kustēšanās", kuŗa nākusi mums līdz no tālas senatnes, no paaudzes uz paaudzi līdz mūsdienām. Tā nav mechaniska perpetuum mobile, kuŗu cilvēki aiztecējušajos gadsimtos centušies panākt, bet nav spējuši. Tā ir mūsu reālā dzīve, kuŗa iesaistīta dzīļos nosēlpumos un paliek neizskaidrojama, tāpat kā dzīvības rašanās.

Šīs lielās problēmas Lilija Gleške vērš izjūtamas un dzīvas — vārdos, skaņās un skatuves tēlos. Jauka ir vainadziņu deja, kuŗā meitenes griežas skaistā vainagā un dzied: „Kas bij man nedzīvoti, brāļa govis neganīt. Lēni ēda brāļa govis, pati viju vainadziņu." Vai atkal: „Tur burvīgā gaismā viss zaigo un laistās." Tieši šī senā burvība dara tik skaistu Lilijas Gleškes sakārtoto un iestudēto uzvedumu „Atvadības".

Šai kopmēģinājumā uzveduma vadītājai un dalībniekiem bija jau iespēja iepazīties ar mākslinieka B. Sniedzes gatavoto dekorāciju maketu „Atvadībām".

J. E.

TRIMDAS PRĀVESTA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

pagandas lapele „Svešatnes Atspulgi", kuŗā apgalvots, ka archibīskaps A. Lūsis 1919. gadā esot bijis Andrieva Niedras komūnistiskās valdības kaŗa ministra Vankina personīgais adjutants... Tā patiešām jau ir apbrīnojama pārcenšanās, jo archibīskaps A. Lūsis dzimis 1908. gada 30. decembrī, tātad — tikai 10 gadu vecumā bijis Vankina „personīgais adjutants"... Komentāri patiešām še lieki! Rd.

Zviedrija pasaules uzmanības centrā

PASAULES BAZNĪCU APVIENĪBAS KONGRESS UPSALĀ. — KOSIGINS VIESOJAS ZVIEDRIJĀ

Upsalas sporta hallē 4. jūlijā atklāja Pasaules baznīcu apvienības lielsanāksmi ar apm. 800 delegātiem no dažādām pasaules malām, to vidū arī Zambijas prezidentu Kaundu. Delegātu vidū domnē, gan ne skaitliski, pareizticīgo baznīca ar Ļeņingradas mētropolitu Nikodimu, Konstantinopoles mētropolītu Melitonu un ASV pareizticīgo arcibīskapu Jakovosu priekšgalā. ASV sūtītušas ap 200 delegātu, bet Anglija ap 75, to vidū ir arī Kenterberijas archibīskaps Dr. M. Ramsejs un Jorkas archibīskaps F. D. Kogans. Daudz arī melnās rases piederīgo.

Latvijas ev.-lut. baznīcu trimdā kā novērotāji pārstāv archibīskaps A. Lūsis no Toronto, prāvests E. Rozītis no Vācijas un prāvests J. Teriņš no Zviedrijas.

Atklāšanas dievkalpojumā Upsalas domā svētrunu teica Ceilonas metodistu bīskaps Dr. D. T. Niles, cita vidū norādot, ka baznīca pārdzīvo smagu ticības un uzticības krizi. Baznīcā, pasaulē un to starpā pastāv neuzticība un pretišķības, kas rezultējas vajāšanās, ciešanās, neatbildībā, fanātismā un tam tuvu stāvošajā individuālajā un kollektīvajā vardarbībā.

Kongresā nepiedalās Grieķijas baznīca un arī katoļu baznīca (Vatikāns) ir sūtījusi tikai 15 novērotājus.

☆

No 11.—14. jūlijam Zviedrijā viesojās Pad. savienības ministru prezidents Kosigins. Sakarā ar to t.s. Jūnija komiteja (dibināta 1964. gadā sakarā ar Chruščova ierašanos) ar prof. B. Nērmana un inž. L. Taltera parakstiem publicējusi īpašu uzsaukumu „Brīvību pie brīvas jūras!" Šo Jūnija komitejas uzsaukumu līdzparakstījušas 24 zviedru un trimdinieku organizācijas, no latviešiem Nacionālais fonds un DV Zviedrijas valde.

Kosigina ierašanās dienā paredzētas divas tautas sapulces. Vienu riko Jūnija komiteja Pilsoņu namā, kuŗā runās amerikāņu profesors Dr. J. Hauptmans, zviedru rakstnieks Vilhelms Mūsbergs un riksdaga loceklis N. Nilsons. Otru protesta sapulci kādā Sokholmas centra laukumā organizē zviedru organizācija Demokratiskā alianse.

Jūnija komitejas sasauktajā preses konferencē prof. B. Nērmans paskaidroja, ka „mēs gribam solidā veidā izteikt zviedru tautas viedokli par padomju diktatūru vispār un it sevišķi attiekšmē uz citu tautu apspiešanu".

—s.

Valijas MĒRNIECES

gleznu izstāde

no 20. jūlija — 4. augustam „ROTĀ"

ELKA PARK, N. Y. U.S.A.

Pie Prasa De Sé katedrāles Sanpaulo, Brazilijā, pēc Baltijas tautu deportēto piemiņas dievkalpojuma: no kreisās pie Latvijas karoga Aivars Grabis un Māra Kapiņa, igaunu delegācija, latviešu delegācijas vadītājs K. Šmits, Dr. prof. P. St. Ladusāns, kardinālis D. Angelo Rossi un lietuviešu delegācija ar savu karogu. Foto: K. J. Šmits

Braziliešu kardinālis aizlūdz par baltiešiem

Jo plaši šogad Aizvesto piemiņas dienu kopīgi atzīmēja Brazilijas baltieši — ar svinīgu dievkalpojumu Prasa De Sē katoļu katedrālē Sanpaulo 16. jūnijā, kuŗā ieradās ap 2000 dievlūdzēju. Tie, kājās piecēlušies, godināja Brazilijas, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas nacionālos karogus, kuŗus baznīcā aiz kardināļa D. Agnelo Rosi ienesa baltiešu delegācijas, skanot ērģeļu sēru mūzikai. Karogus novietoja altāŗa labajā pusē, tad pievienojās 9 citas Pad. savienības apspiestās tautas, to delegātiem ar saviem karogiem novietojoties altāŗa kreisajā pusē.

Kardinālis D. Agnelo Rosi 20 minūšu garā runā pakavējās pie 1941. gada 14. jūnija notikumiem Baltijas valstīs, minot pat atsevišķi katras tautas deportēto skaitu. Kardinālis norādīja, ka vēstures skatījumā baltiešu tautas pārcietušas un joprojām cieš grūtus laikus, taču, pateicoties vienotībai, tās spējušas pasargāt tautu no iznīcības, paļaujoties uz Dievu, kaut arī pašreiz zaudējušas savu zemju brīvību. Kardinālis aicināja arī turpmāk uzticēties Dievam, kas atdos zaudēto brīvību un atbrīvos Baltijas tautas no okupācijas jūga. Runa atstāja sevišķu iespaidu braziliešos, kuŗi šai dievkalpojumā piedalījās. Pēc tam kardinālis D. Agnelo Rosi aizlūdza par baltiešiem trimdā, okupētajās Baltijas valstīs, Sibirijā un citās vergu nometnēs.

Dievkalpojumā piedalījās Sanpaulo pilsētas galvas un gubernātora sūtīti pārstāvji, kā arī augsti vietējā garnizona virsnieki. Par notikumu ziņoja vietējie pilsētas laikraksti, sniedzot uri uzņēmumus, bet daļēju svinīgā dievkalpojuma norisi pārraidīja televīzija. Katedrāli atstājot, baltiešu tautu meitas visiem apmeklētājiem izdalīja skrejlapas ar informāciju par Baltijas valstīm okupācijā.

Piezīmējams, ka šāds sarīkojums, piedaloties augstākajiem braziliešu garīdzniekiem, bet pie tam vēl pilsētas katedrālē, Sanpaulo notika pirmo reizi. Tādēļ jānozīmē, ka baltiešu kopīgi organizētajā dievkalpojumā, kas nebija domāts īpaši katoļiem, nepiedalījās aicinātie latviešu luterāņu un baptistu draudžu mācītāji.

J. Putniņš

LATVIJAS 50. GADSKĀRTĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

ar notikušo, jo pagājuši vairāk nekā 20 gadu un mums svešumā klājas labi? Tas būtu tikai viens cīņas paņēmiens no daudziem, kuŗu Latvijas dibināšanas 50. gadskārtā nedrīkstētu atstāt neizmantotu.

Neaizmirsīsim vienu: klusu ciešana, vienaldzība un izvairīšanās no sava pienākuma līdzinās nodevībai, tādēļ pacelsim savas balsis, runāsim, rakstīsim un, ja būs vajadzīgs, arī kliegsim! Darīsim visu, absolūti visu iespējamo savas dzimtenes Latvijas 50. jubilejas gadā. Uzņemsimies katrs savu upuŗu daļu, neatstājot neizmantotu nevienu izdevību. Tad — un tikai tad — ar cerību un paļāvību varēsim raudzīties nākotnē.

Bonna meklē garantijas

Rietumvācijas kanclers Kīzingers norādījis, ka viņa valdība vispirms prasīs ASV garantijas, iekām parakstīs atomieroču izplatīšanas ierobežojuma līgumu. Bonna nemaz neslēpj, ka tai šīs garantijas vajadzīgas pret iespējamu Pad. savienības atomieroču agresiju. Kanclers preses konferencē skaidri pateica, ka Rietumvācija vēlas noteikti zināt, cik lielā mērā tās drošību garantēs šis līgums un kāda loma piekritīs NATO un ASV kā Rietumu galvenajām atomvarām. 150 žurnālistu klātienē Kīzingers paziņoja, ka 29. augusta Ženēvas konferencē ar atomieročiem neapbruņotās valstis prasīs garantijas jautājuma apspriešanu. Kaut Vašingtona izrādījusi gribu garantijas paplašināt, Bonna tomēr norūpējusies par to vērtību, sevišķi vēl tādēļ, ka atomlīgums parakstīts uz 25 gadiem, bet vāciešiem šaubas, vai NATO alianse tik ilgi pastāvēs. Rietumvācija bīstas, ka tādā gadījumā tā var palikt bez jebkāda atomieroču aizsega.

Rietumvāciešos jau sen nostiprinājies uzskats, ka tas, ko ieteic un slavina Pad. savienība, Rietumiem var radīt tikai ļaunumu. Bonna tādēļ ir ļoti rezervēta pret jaunā atomlīguma parakstīšanu un uz to raugās ar lielu neuzticību un dibinātām aizdomām. Maskavas spiediens uz Rietumberlīni šīs aizdomas tikai pastiprina, jo Kremlis par katru cenu vēlas, lai līgumu paraksta arī Rietumvācija, savukārt baidoties, ka vācieši varētu iegūt atomieročus pašu iniciātīvā no kādas citas atomvalsts, kuŗa līgumu nav parakstījusi, vai arī slepeni. Sarkanās Ķīnas atomarsenāls vēl joprojām paliks vaļā, un jāšaubās, vai Maocetungs ar Kremli vispār ielaidīsies kādos tuvākos sakaros.

Maskavai būtu ļoti patīkami, ja visapkārt Pad. savienībai būtu tikai atomieročiem neapbruņotas valstis, bet tās, kuŗām šādi ieroči jau ir, turētu stingrā kontrolē, pašai arsenālu slēpjot un tālāk attīstot. Ar amerikāņu naīvitāti Kremlim viegli izrīkoties, bet pret vāciešiem tam ir jau vēsturiskas aizdomas.

DIVPAVALSTNIECĪBAS ZEMĒ

Zviedrijas ministru prezidents Erlanders: „Redziet, kā mēs jūs respektējam! Šis puisis arī ir padomju Latvijas pilsonis un sarga mūsu karali.

Kosigins: „Bet man nav ticības, ka viņš sargātu arī mani." Ed. Keiša karikatūra

Četras teātŗa izrādes . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

un Gita neganti šūpojās ar kuģa margām, bet pats kuģa stāvs aizmugurē turējās stabils kā klints, un ļaudis, kas pastaigājās kuģa klājā, pat nesajodzījās. Bez tam pats pirmais dialogs bija forsēts un pacelts tik augstā toņkārtā, ka tam vairs nebija nekādas iespējas kāpinājumam. Tā arī izrāde turējās vienā tonī bez svaīgo un mazsvarīgo elementu izvērtējuma. Neredzēja plāna situāciju un kustību izkārtojumā, un izrādes nolūks skatītājiem palika neskaidrs.

Labākā bija priekšpēdējā aina kuģa aresta telpās, kuŗā Tālis Lundbergs un Andris Kichno D. Pacera un Valfrīda lomās, vēlāk pievienojoties Arnolda Ozola kuģa virsniekam, izvērsa gluži ticamus tipus un dialogu. Kichno un Ozols bija dabīgākie, vismazāk uzspiestie tipi izrādē, bet Lundbergs pārcentās kopskatos ar dāmām un pārspēlēja pāri patiesības robežai. Maigai Rubei un Dacei Blūmai kā Stīpas kundzei un Gitai nebija skaidras izpratnes par viņu raksturiem un to darbību, un tā bija radušies uzspēlēti tēli ar forsētu tekstu, kuŗā tikai atsevišķos momentos juta patiesību zemtekstā. Viscaur forsēta bija arī Lilijas Egrānes Runavnieka kundze.

Nevajadzīgi masīvas bija Teodora Krūmkalna dekorācijas, tāpat nebija vajadzības dāmām lietot pēckaŗa gadu tērpus un matu sakārtojumus. Suflēja Inta Krūmiņa, administrātors bija Edgars Rozentāls.

(Turpinājums sekos)

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes bērnu vasaras nometnē pirmais periods sākās 1. jūlijā, kad 87 bērni atstāja Ņujorku un devās uz Katskilu kalniem. Nometnē par apceru vadītāju darbosies jaunās paaudzes mācītājs E. Cālītis. Otram periodam pieteikti 136 bērni, un tajā brīvu vietu vairs nav. Trešajam divnedēļu periodam pieteikti 120 bērnu, tā kā dažus nometnotājus vēl varētu novietot. Vismazāk pieteikti bērni pēdējam periodam, tikai 46. Tajā paredzēta speciāla jauniešu grupa 14—17 gadu vecumā, kaut šai nometnošanas posmā uzņem visu vecuma grupu bērnus.

● Šogad aprit 15 gadu kopš Detroitā par priesteri iesvētīja prāvestu Norbertu Trepšu. Kādu laiku viņš darbojās Čikagā, tad pārcēlās uz Ņujorku, kur vada vietējo latviešu katoļu draudzi.

KLĪVLENDA

● Dr. med. Indriķis Pārups, kas jau Rīgā bija pazīstams ārsts un sabiedrisks darbinieks, pēkšņi miris 28. jūnijā. Latvijā viņš darbojās Sarkanā Krusta slimnīcā un sekmīgi vadīja arī savu privātklīniku. Arī Klīvlendas tautiešī Dr. Pārupu bija iecienījuši kā labu un izpalīdzīgu ārstu. Aizgāja viņš 29. jūnijā no Parabecha bēru mājas uz krematoriju pārpelnošanai izvadīja māc. K. Briedis.

● Latviešu organizācijas un draudzes 4. jūlijā bija rīkojušas kopīgus bērnu svētkus ar dalībnieku gājienu un svētbrīdi. Ricības komiteja māc. I. Gaides vadībā bija rūpējusies par bērnu un jauniešu nodarbībām: darbojās deviņi stendi un nodarbību novietnes — bērnu dārzs, ticības mācības, latviešu valodas, tēvu zemes mācības, dziedāšanas un koklēšanas, zīmēšanas un jaunatnes. Bija arī sporta un atjautības spēles, rotaļas un tautas dejas. Siltā un saulainā diena veicināja svētku labu izdošanos.

J. E.

GRAND RAPIDI

● Latviešu biedrības rīkotais līgo vakars notika 29. jūnijā V. Pogas saimniecībā pie Loveles. Šai dienā Grand Rapidus skāra varena lietus gāze, un ļoti spēcīga vētra, vietām pat krusa, tādēļ daudzi tautieši atturējās no izbraukuma uz Loveli. Svētku vietu lietus tomēr gandrīz nebija skāris, un tā ap 100 līgotāju jutās pavisam labi un pavadīja laiku pie ugunskuriem, dziedot un dejojot.

● Mežvidu pārvalde norāda, ka vasarā iespējams pavadīt atvaļinājumu un brīvdienas Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā, baudot atpūtu meža klusumā. Mežvidi labi izmantojami arī izbraukumiem, viesībām, nometnošanai un dažāda veida sarīkojumiem. Viesu rīcībā ir divas virtuves, dušas, iespējama arī peldēšanās. Tuvākas ziņas sniedz E. Avots, 731 Spring N.E., Grand Rapids, Mich.; tālr. 454—6780.

● Latviešu kaŗa invalīdu apvienības Mičigenā darbā atgriezies A. Laukvīrs, kuŗam uztcēts prka vietnieka amats.

● Latviešu biedrības sporta kopai izraudzīta jauna vadība. Turpmāk par priekšnieku darbosies latviešu izlases basketbolists U. Felkers, bet valdē — J. Judovics, H. Kerods un A. Bušs.

● Draugu un paziņu pulkā uz 60 mūža gadiem atskatījās vijakietis Aloizs Čugarovs. Viņš ASV ieceļoja Kalikota kokvilnas plūcēju akcijas ietvaros Misisipī, vēlāk pārcēlās uz Grand Rapidiem, apguva mūrnieka amata meistara prasmi un visu laiku strādā šai arodā. Gavilnieks pašu spēkiem uzcēlis māju pie skaistā Bostvika ezera, bet jau tuvākajā nākotnē domā pārcelties uz Floridu.

V. Z.

SĪKĀS ZIŅAS

● Anglija Dr. Kinga nogalināšanā apvainoto Reju izdos ASV tiesāšanai par slepkavību. Rejam dotas 15 dienas apellācijas iesniegšanai. Viņa aizstāvja arguments, ka Dr. Kinga nogalināšana bijusi politiska slepkavība, nav atzīts. Pretējā gadījumā Reju nevarētu izdot.

● Sarkanā Ķīna atteikusies pieņemt Apvienoto nāciju ģenerālsekretāra Utanta aicinājumu piedalities atomkonferencē Ženēvā, kuŗa notiks no 29. augusta līdz 28. septembrim. Pekingas atbildē teikts: „Ķīnas tautas republikai nav attieksmju ar Apvienotajām nācijām, tādēļ mēs atsakāmies pieņemt ģenerālsekretāra Utanta 25. jūnija ielūgumu." Ķīnai būtu tās pašas tiesības Ženēvas konferencē kā citām pasaules atomvarām — ASV, Anglijai, Francijai un Pad. savienībai, tikai bez balsstiesībām.

● Kaŗš Vietnamā 22. jūnijā kļuva par līdz šim ilgāko kaŗu ASV vēsturē: pirms sešiem gadiem, sešiem mēnešiem un vienas dienas Vietnamā krita pirmais amerikāņu kaŗavīrs. Reizē ar to Vietnamas kaŗš 22. jūnijā ilguma ziņā par vienu dienu „pārspēja" amerikāņu neatkarības kaŗu.

● ASV republikāņu partijas koordinācijas komisija smagi kritizējusi prezidenta Kenedija un Džonsona valdības Eiropas politiku, kuŗas rezultātā 8 gados tikpat kā sabrukusi rietumu alianse. ASV smagākā kļūda esot bijusi, ka 1961. gadā nekas nav pasākts pret komūnistu mūŗa būvi Berlīnē, tāpat vienpusējā pāriešana uz atomārās fleksibilitātes stratēģiju 1962. gadā, piespiežot savus NATO sabiedrotos mainīt aizsardzības politiku.

● Divi Austrumvācijas robežsargi pārkāpuši Berlīnes mūŗi un ieradušies Rietumberlīnē. Viņi atradās patrulgājienā, lai ķertu pārbēdzējus, kamēr paši pārrāpās mūŗim, lai nokļūtu brīvībā... Abi robežsargi pārkļuva mūŗim pilsētas amerikāņu sektorā un pieteicās policijā pilnā apbruņojumā. Kopš 1961. gada uz Rietumberlīni jau pārbēguši 503 uniformētu austrumvāciešu.

● ASV neatkarības dienā Melburnā, Austrālijā, ap 2000 kreiso studentu izsita logus ASV konsulātam, nama kāpnes nokrāsoja sarkanas un apmētāja ēku akmeņiem un smirdbumbām. Pēc tam studenti kādu stundu izkāvās ar policiju. Piezīmējams, ka Vietnamā amerikāņu pusē cīnās 8000 austrāliešu.

● Pad. savienība atbrīvojusi amerikāņu transportlidmašīnu ar 231 kaŗavīru, kuŗu lidojumā uz Vietnamu padomju iznīcinātājs bija piespiedis nolaisties Kuriļu salās. Atbrīvotā lidmašīna ar pasažieriem ieradusies Jakotas gaisa spēku bazē Tokio tuvumā. Prezidents Džonsons, kā izteicies Baltā nama preses sekretārs Džordžs Kristjens, bijis ļoti iepriecināts, ka lieta ar krieviem tik ātri un labi izkārtojās, ko uzskata par lielu panākumu...

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 2-stāvu sešistabu māja ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu. Cena $19.500, iemaksa $3000.

Danforth — Warden: Atsevišķa 2-stāvu 7-istabu dubultķieģeļu māja, pagrabā izbūvēta atpūtas telpa, 2 vannas istabas, 2 virtuves, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Skaists liels dārzs.

Yonge — Sheppard: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētu pagrabu. Privāts iebraucamais ceļš un garāža.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI ŠAGADĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVELĒ VISĀ PILSETĀ.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS
TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OŠAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 8, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue Toronto 7.

Visās jūlija un augusta mēneša svētdienās dievkalpojumi notiks plkst. 6 vakarā.

Svētdienas rītos, plkst. 10.30, jūlijā un augustā dievkalpojumi Saulainē.

14. un 21. jūlijā — māc. V. Vārsbergs, 28. jūlijā un 4. augustā — māc. K. Kuškevics.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1568, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

Svētdien, 14. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 21. jūlijā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Svētdien, 28. jūlijā Bērnu svētki Sidrabenē, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

Jūlija un augusta mēnešos mācītājs lielāko tiesu dzīvos Sidrabenē. Sidrabenes tālrunis 878-9016. Toronto dzīvokļa tālrunis 699-3331.

Jūlija un augusta mēnešos paredzētos dievkalpojumus noturēs prāv. B. Fedders.

Svētdien, 4 augustā pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Svētdien, 11 augustā pl. 10 Varoņu piemiņas dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 18. augustā Sporta svētki Sidrabenē, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 24. augustā pl. 11 Bērnu nometnes slēgšana. Vakara dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 25. augustā pl. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Svētdien, 8. septembrī pl. 11 Kapu svētki Latviešu kapos.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL. 7—2789.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

14. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums Tālavā.

28. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums Tālavā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

14. jūlijā, pkst 11 dievkalpojums.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 88 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685-8190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

14. jūlijā pl. 1.30 pēcp. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Viesis māc. E. Ķergūs un draudzes māc. J. Prauliņš. Dziesmu lapiņas.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. jūlijā, pl. 3 pēcp. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road.

7. jūlijā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

MONTREALA

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave, Montreal 29. P. Q. Tel. 484-8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

14. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums bērniem un pieaugušiem Tērvetē; prāv. V. Sēfers.

23. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums pieaugušiem un bērniem Tērvetē.

27. jūlijā, plkst. 8 vakarā svētvakara dievkalpojums Montrealas bērnu vasaras nometni slēdzot.

Māc. A. Voitkus, 3488 Rosedale Ave, Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

14. jūlijā dievkalpojums plkst. 7 vakarā.

11. augustā Varoņu piemiņas dienas dievkalpojums plkst. 11 no rīta Ezerkalnos.

18. augustā plkst. 11 no rīta Kapu svētki Mt. Royal kapos.

25. augustā dievkalpojums pl. 7 vakarā.

23. un 30. jūnijā, 21 un 28. jūlijā, 4. augustā un 1. septembrī dievkalpojumu nebūs.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 788-3906, Otavas latv. ev.-lut. Mieru draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

TORONTO BAPTISTU draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19. „Sauciens no Golgātas" Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p. p. uz viļņiem 1270. Adrese: P. O. BOX 285 Station „K" Toronto 12. Ont.

ASV BAZNĪCĀS
ŅUJORKA

Jūlijā un augustā dievkalpojumu skaits Ņujorkā samazināts un laiki pārkārtoti. Betlemes baznīcā dievkalpojums divreiz mēnesī, 1. un 3. svētdienā plkst. 11.30.

21. jūlijā dievkalpojums, māc. R. Zariņš.

4. augustā dievkalpojums, māc. R. Zariņš.

18. augustā dievkalpojums, māc. R. Zariņš.

Jonkeru baznīcā divreiz mēnesī, 2. un 4. svētdienā pl. 10.

14. jūlijā dievkalpojums, māc. R. Zariņš.

28. jūlijā dievkalpojumu vadīs vikārs.

11. augustā dievkalpojums, māc. A. Ozols.

25. augustā dievkalpojums.

Salas baznīcā divreiz mēnesī, 2. un 4. svētdienā pl. 10.30.

14. jūlijā dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

28. jūlijā dievkalpojums, māc. D. Grauds.

11. augustā dievkalpojums.

25. augustā dievkalpojums.

Nometnē katru svētdienu pl. 11 brīvdabas svētnīcā (lietus laikā sarīkojumu hallē).

14. jūlijā dievkalpojums, māc. A. Ozols.

21. jūlijā dievkalpojums māc. O. Gulbis.

28. jūlijā dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

4. augustā dievkalpojums, māc. A. Ozols.

11. augustā dievkalpojums, māc. R. Zariņš.

25. augustā dievkalpojums, māc. A. Ozols.

Džamaikā un Nudžersijā vasarā dievkalpojumu nebūs.

Draudzes namā kancelejā jūlijā un augustā atvērta: otrdien, trešdien, ceturtdien un piektdien no pl. 11—1; otrdienu un piektdienu vakaros arī no pl. 6—8; pirmdienās un sestdienās kancelejā slēgta, bet draudzes darīšanas var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem tur, kur tie notiek.

Koncerts Betlemes baznīcā pirmdienas vakarā, 5. augustā, pl. 8 ērģeļu koncertu sniegs viesis no Venecuēlas — Karakasas luterāņu baznīcas kantors Kristiāns M. Grundmans, atskaņodams J. S. Bacha, Buxtehudes, modernāku komponistu, kā arī A. Ābeles un T. Ķeniņa ērģeļu skaņdarbus.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1639 So. 11th Ave, Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze 5015 W. Ferdinand St.

14. jūlijā pl. 10 dievkalpojums. Māc. Kārlis Ruņģis.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi tojumā. Mācītājs K. Sautiņš, Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 3625 W. 214th St. Fairview Park, 30. ielas un Prospect Ave krustojumā, Ohio, 44126

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

Tālr. 534-1403, Toronto

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1886 Pauline Blvd.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 11 no rīta dievnamā, 10711 West Outer Drive un Stout Ave. stūrī (starp Evergreen un Lahser avenijām). Mācītājs Valters Līventāls. — Ērģelniece Aina Raits.

Latviešu skolas un draudzes bērnu dārza nodarbību sākums svētdienās plkst. 9:45. Telefoni: baznīcā un grāmatnīcā 532—1700, mācītāja mājā 538—7647. Sēde.

IGAUŅU OPTIKIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

MŪSU LAIKMETS ir lielu vēsturisku metamorfozu un politisku kolīziju laikmets
MŪSU LAIKMETA problēmas cieši saistītas ar pagātni, bet to risinājums nav atliekams uz nākotni
MŪSU LAIKMETAM raksturīgs brāzmains temps, kas visiem mums izvirza nepieredzēti augstas prasības
MŪSU LAIKMETU vērtējot, bērni un bērnu bērni atbildību prasīs no mums
MŪSU LAIKMETĀ katram pašam jāatrod sava vieta, savs darbības un dzīves stils, sava attieksme pret apkārtējo pasauli.

MŪSU LAIKMETS

Tā sauc jauno žurnālu, kas sāk iznākt ar šāgada jūlija mēneša beigām. Tas domāts dažādu paaudžu latviešu lasītājiem, kuŗu nacionālo esību un domāšanas veidu ilgie trimdas gadi gan ietekmējuši, bet nav spējuši nomākt. Žurnāls centīsies izgaismot mūsu laikmeta kardinālās problēmas politiskajā, sociālajā, ētiskajā un citās mūsu dzīves sfairās, dodot arī iespēju auglīgai domu apmaiņai un tolerantām diskusijām par visiem jautājumiem, kas nodarbina brīvajā pasaulē mītošo latviešu prātus.

Žurnāls iznāks trijos mēnešos reizi. Numura cena DM 3.-. Gada abonēšanas maksa DM 10.-. Pieprasījumus lūdz adresēt: Verlag „Mūsu laikmets", D-812 Weilheim, Oberbay, Eichenweg 9, vai M. Veisa kgm, D-623 Frankfurt-Griesheim, Ahornstr. 103, Westgermany.

1968. gada vasaras mūzikas festivāls Toronto

Toronto pilsētas padomes parku un atpūtas departaments sadarbībā ar Toronto mūziķu apvienību, ar skaņu plašu rūpniecības fonda un Toronto Daily Star atbalstu, priecājas paziņot sekojošo programmu:

SVĒTDIEN, 14. JŪLIJĀ

14.30 — High Park — The Queen's Own Rifles kapella.
14.30 — Kew Gardens — Toronto simfoniskā kapella.
14.30 — Willowvale Park — Elliss Meklintoks ar orķestri.
17.30 — High Park — Ērģeļu koncerts, Ronijs Padžets
19.30 — Earlscourt Park — Elliss Maklintoks ar orķestri.
20.00 Exhibition Park — Populāra mūzika, diriģents Georgs Krambs, viesojas Andrejs Benaks.

PIRMDIEN, 15. JŪLIJĀ

20.30 — Ramsden Park — Skvērdejas — Bob Skott ar orķestri

OTRDIEN, 16. JŪLIJĀ

20.00 — Allan Gardens—Toronto garnizona artilleristu kapella.
20.30 — Withrow Park—Skvērdejas — Bob Scott ar orķestri.

TREŠDIEN, 17. JŪLIJĀ

20.30 — Monarch Park — Skvērdejas—Bob Scott ar orķestri.
20.30 — Dufferin Grove Park—Skvērdejas—Angus McKinnon ar orķestri.
20.30 — Eglinton Park — Deja zem zvaigznēm — Bob Minns ar orķestri.
20.30 — Riverdale Park — Al Cromwell, Judy Lander, John Smith, Steve Jorgenson un Klaas Van Graft.

CETURTDIEN, 18. JŪLIJĀ

19.30 — Rosehill Park — The Queen City Dixieland džesbends, Phill Antonacci džesa kvintets.
20.00 — Nathan Phillips Square — Eiropas koncertmūzika Community Folk Art Council.
20.30 — High Park — Skvērdejas—Bob Skott ar orķestri.
8.30 — Kew Gardens — Skvērdejas — Al Aylward ar orķestri.

SVĒTDIEN, 21. JŪLIJĀ

14.30 — High Park — Karaliskā pulka orķestris, viesis Bozha Grahovic.
14.30 — Kew Gardens — The Queen's Own Rifles kapella, viesojas Edith Eaton.
14.30 — Willowvale Park — Pat Riccio ar orķestri.
17.30 — High Park — Ērģeļu koncerts — Ronnie Padgett.
19.30 — Earlscourt Park — David Black ar orķestri.
20.00 — Exhibition Park — Pops Symphony — Populāra mūzika, diriģents Samuel Hersenhoren, viesojas Jack Barkin.

Sarīkojumu kalendārs
TORONTO

24. augustā — DV Toronto nodaļas šaušanas meistarsacīkstes, ugunskurs un zaļumballe TL MM īpašumā Bērzainē.

5. oktobrī — Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde — Eaton auditorijā.

20. oktobrī — pl. 5.30 pēcp. Sv Andreja baznīcas zālē baritona Pēteŗa Geistauta jubilejas koncerts.

25. oktobrī — TLB inženieŗu un tehniķu kopas tradicionālā inženieŗu balle Inn On The Park telpās.

9. novembrī — pl. 7.30 DV Toronto nod. gadasvētki un Mārtiņu balle — DV namē.

OŠAVA

26. oktobrī — DV Ošavas nodaļas atklāšanas sarīkojums, 219 Olive Ave., Poļu zālē, pl. 7 vak.

Baltic PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280.

Estru Tp 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
Parkošana abās bēŗu mājās

4. VISPĀRĒJO LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KLĪVLENDĀ

IEEJAS KARŠU PASŪTINĀJUMS

Pasūtītāja vārds un uzvārds .....

Adrese .....

Pilsēta/Pasta nodaļa .....

Valsts ..... Zip .....

Nr.p.k.	SARĪKOJUMS/PASŪTINĀJUMS		CENA	SKAITS	SUMMA
1.	**piektdien, 30. aug., plkst. 8.30 vak.** GARĪGAIS KONCERTS		$2.00		
		Skolēniem	$1.00*		
2.	**sestdien, 31. aug., plkst. 12.00** TEĀTŖA IZRĀDE — R. Blaumaņa „UGUNĪ"		$5.00		
			$4.00		
			$3.00		
3.	**sestdien, 31. aug., plkst. 4.00 p.p.** TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS		$3.00		
		Skolēniem	$1.50*		
4.	**sestdien, 31. aug., plkst. 8.00 vak.** JAUNDARBU KONCERTS	Zālē	$5.00		
			$4.00		
			$3.00		
		Balkonā	$5.00		
			$4.00		
			$3.00		
			$2.00		
			$1.00*		
5.	**sestdien, 31. aug., plkst. 10.00 vak.** IEPAZĪŠANĀS BALLE		$2.00		
6.	**svētdien, 1. sept., plkst. 11.00 no rīta** RAKSTNIEKU CEĻIENS		$2.00		
		Skolēniem	$1.00*		
7.	**svētdien, 1. sept., plkst. 2.30 p.p.** DZIESMU SVĒTKU KOPKONCERTS	Zālē	$6.00		
			$5.00		
			$4.00		
			$3.00		
		Balkonā	$6.00		
			$5.00		
			$4.00		
			$3.00		
			$2.00		
8.	**svētdien, 1. sept., plkst. 8.30 vak.** SVĒTKU BALLE		$3.50		
9.	**Pirmdien, 2. sept., plkst. 12.00 dienā** **Tautiskais uzvedums „ATVADIBAS"**		$4.00 $3.00 $2.00		
10.	**Vēstuļu papīrs, bloka cena $1.00; pasūtināšana $0.20**		$1.20		

KOPSUMMA

Samaksai piev. čeks ☐
vai naudas pārvedums ☐

— Visas cenas U.S. dolaros.
— *) Skolēnu ieejas kartes jauniešiem līdz 16 gadiem.
— Rīcības komiteja iegādātās ieejas kartes neņems atpakaļ un naudu neatmaksās.
— Ja pasūtinātās ieejas kartes izraudzītā cenu grupā ir izpārdotas, tad tās var aizstāt ar — tās pašas cenas ieejas kartēm balkonā: ☐ nākošo zemāko cenu ieejas kartēm: ☐
— Pasūtinājumam lūdzam pievienot sev adresētu aploksni.
— Čeks/naudas pārvedums rakstāms uz: — „4th Latvian Song Festival Committee"
un adresējams: — P. O. Box 5486
— Cleveland, Ohio 44101

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

Aizsaules pulkiem pievienojies
1. jātnieku pu
ERNESTS G
dzimis 1897. gada
miris 1968. gada
Viņu
Per aspera ad astra
LAT
KAN

A. EGLITIS — TV REN
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel.

Latvija Amerikā grāmat
L.A. PRĒMIJU KUPO
publicēti 26. jūnijā „Latvija Amerikā
izmantojami tikai zemāk minētām gr
A. Rubulis — Latvian Literature .....
T. Dangavs — Strandējušo sala .....
Z. Mauriņa — Dzelzs aizbīdņi lūst .....
K. Raudive — Neredzamā gaisma, rom. .....
Minētajām četrām grāmatām izmantojami
„L.A. PREMIJU KUPONI"
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās .....
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dz. .....
P. Algars — Atkusnis sākas oktobrī, rom. .....
Ed. Tūters — Pēdas sniegā, dz. .....
P. Jēgere - Freimane — Cilvēks domā, Dievs dar
Edv. Mednis — Zvaigznes stīgo, rom. .....
„ Saule dejo, rom. .....
Dr. D. Biskaps — Māte un bērns .....
„ Lipīgās slimības .....
Prof. P. Dāle — Gara problēmas .....
A. Irbe — Mums nav svētvakaru .....
G. Zariņš — Dvēseļu bojā eja, rom. .....
„ Mieles, rom. .....
„ Ceļš uz pasaules galu, st. .....
K. Lesiņš — Smilgas saulrietā, dz. .....
O. Rūsis — Gonērs un viņa bars, rom. .....
R. Galiniece — Atzīšanās, dz. .....
Ed. Freimanis — Dalgās rotaļas, st. .....
Jūl. Ķilītis — Es karā aiziedams, atm. .....
E. Aistars — Sapnis saules logā, rom. .....
K. Ķezbers — Mainas hercogiste, rom. .....
Ed. Freimanis — Dumpju dūdas, dz. .....
„ Viļņi, rom. .....
A. Rubulis — Latgaļu dziesminieki, dz. .....
„ Via Tuo, st. .....
„ Ar nāvi uz tu, rom. .....
A. Švābe — Inteliģenti, rom. .....
A. Brigadere — Drāma un noveles .....
A. Austriņš — Pušelnieki, st. .....
V. Pelēcis — Sieksta, nov. .....
V. Veldre — Dzīve pie jūras .....
H. Tichovskis — Ave Maria, dz. .....
H. Ortega i Gasē — Meditācija par mīlestību, e
Z. Mauriņa — Pilsētas un cilvēki .....
O. Cakars — Stiklam pieslīd un zūd, dz. .....
Minētajām 35 grāmatām izmantojami katrai vie
bet ja pasūtina 3 grāmatas, var izmantot iemak
PREMIJU KUPONUS.
PASŪTINĀJUMA ZĪME:
Abonenta vārds un uzvārds .....
Adrese: .....
Lūdzu piesūtīt man zemāk minētās grām
1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
KOPĀ
Pievienoju iemaksai
L.A. PREMIJU KUPONUS .....
Atlikumu sk. naudā vai čeku .....
Paraksts: .....
P. S. Lūdzu minēt papildus grāmatas, ja kāda
jām būtu izpirkta.
DV GRĀMATNICA — 491 College Street, Toro

I SAVUS IPAŠUMUS!

: Atsevišķs 6 istabu du-
ar izbūvētu pagrabu. Privāts
rāža.

IEKIEM UZ 6 GADIEM UZ
ELĀ IZVELE VISĀ PILSETĀ.

Estd. 1814

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS
BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
Parkošana abās bēru mājās

ŠU
ĪVLENDĀ
PASŪTINĀJUMS

s un uzvārds

nodaļa

Zip

CENA	SKAITS	SUMMA
2.00		
.00*		
.00		
.00		
.00		
.00		
.50*		
5.00		
4.00		
3.00		
5.00		
.00		
3.00		
2.00		
.00*		
.00		
.00		
.00*		
.00		
.00		
.00		
.00		
.00		
.00		
.00		
.00		
.00		
.50		
.00		
.00		
.00		
.00		

enu ieejas kartēm: ☐

Song Festival Committee"
36
o 44101

Aizsaules pulkiem pievienojies mūsu apvienības locekļis
1. jātnieku pulka kapteinis

ERNESTS GROSKOPFS

dzimis 1897. gada 14. jūnijā Ventspilī,
miris 1968. gada 15. jūnijā Toronto.

Per aspera ad astra

Viņu mīļā piemiņā paturēs
LATVIEŠU VIRSNIEKU APVIENĪBA KANADĀ

A. EGLĪTIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

ATKAL DABŪJAMA
Labā iespiedumā uz plastikas - mazgājama
P. Mantnieka
LATVIJAS KARTE $8.00
Izsūtām arī pa pastu speciālā iesaiņojumā, cena $9.00
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICA
491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lādnam svanit katrā laikā.
LE 5-6619 911 Dovercourt Rd., Toronto

DAUGAVAS VANAGU NAMS
125 BROADVIEW AVE.
īrē telpas
DEJAM— VIESĪBĀM KĀZAM—
Pieprasāmas: M. Ādama kundzei pēc pl.6 vakarā HO6-1517, Toronto

LATVIEŠU NAMS
īrē telpas
sarīkojumiem un viesībām.
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak., sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko godību galdus.
TELEFONS 922-2931
491 COLLEGE ST. TORONTO.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

L. LUNSKY
OPTIĶIS
Atvērts no pl. 9.30 — 6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos
470 College St., Toronto.
Tālr. WA 1-3924

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

Latvija Amerikā grāmatu

L.A. PRĒMIJU KUPONI"

publicēti 26. jūnijā „Latvija Amerikā" Nr. 51, izmantojami tikai zemāk minētām grāmatām.

A. Rubulis — Latvian Literature	$7.00
T. Dangavs — Strandējušo sala	$8.20
Z. Mauriņa — Dzelzs aizbīdņi lūst	$5.00
K. Raudive — Neredzamā gaisma, rom.	4.90

Minētajām četrām grāmatām izmantojami katrai divi „L.A. PRĒMIJU KUPONI"

T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dz.	$3.00
P. Aigars — Atkusnis sākas oktobrī, rom.	$3.90
Ed. Tūters — Pēdas sniegā, dz.	$3.50
P. Jēgere - Freimane — Cilvēks domā, Dievs dara	$4.20
Edv. Mednis — Zvaigznes stīgo, rom.	$4.00
„ Saule dejo, rom.	$4.00
Dr. D. Bīskaps — Māte un bērns	$4.00
„ Lipīgās slimības	$4.00
Prof. P. Dāle — Gara problēmas	$3.60
A. Irbe — Mums nav svētvakaru	$3.20
G. Zariņš — Dvēseļu bojā eja, rom.	3.20
„ Mieles, rom.	$3.20
„ Ceļš uz pasaules galu, st.	$3.50
K. Lesiņš — Smilgas saulrietā, dz.	$2.80
O. Rūsis — Gonērs un viņa bars, rom.	$3.20
R. Galiniece — Atzīšanās, dz.	$3.00
Ed. Freimanis — Daigās rotaļas, st.	$3.20
Jūl. Ķilītis — Es karā aiziedams, atm.	$2.50
E. Aistars — Sapnis saules logā, rom.	$3.20
K. Ķezbers — Mainas hercogiste, rom.	$3.60
Ed. Freimanis — Dumpju dūdas, dz.	$2.80
„ Viļņi, rom.	$3.30
A. Rubulis — Latgaļu dziesminieki, dz.	$3.00
„ Via Tuo, st.	$3.00
„ Ar nāvi uz tu, rom.	$4.00
A. Švābe — Inteliģenti, rom.	$3.80
A. Brigadere — Drāma un noveles	$4.00
A. Austriņš — Pušelnieki, st.	$3.50
V. Pelēcis — Sieksta, nov.	$4.00
V. Veldre — Dzīve pie jūras	$3.80
H. Tichovskis — Ave Maria, dz.	$3.75
H. Ortega i Gasē — Meditācija par milestību, es.	$3.35
Z. Mauriņa — Pilsētas un cilvēki	$2.75
O. Cakars — Stiklam pieslīd un zūd, dz.	$2.80

Minētajām 35 grāmatām izmantojami katrai viens kupons, bet ja pasūtina 3 grāmatas, var izmantot iemaksai četrus L.A. PREMIJU KUPONUS.

PASŪTINĀJUMA ZĪME:

Abonenta vārds un uzvārds .....

Adrese: .....

.....

Lūdzu piesūtīt man zemāk minētās grāmatas:

1. ..... $.....
2. ..... $.....
3. ..... $.....
4. ..... $.....
5. ..... $.....

KOPĀ $.....

Pievienoju iemaksai
L.A. PRĒMIJU KUPONUS .....

Atlikumu sk. naudā vai čeku .....

Paraksts: .....

P. S. Lūdzu minēt papildus grāmatas, ja kāda no pieprasītajām būtu izpirkta.

DV GRĀMATNICA — 491 College Street, Toronto 4, Ont.

Ontario Hospital Insurance pazino

JAUNAS PRIEKŠROCĪBAS

kas spēkā ar 1968. gada 1. jūliju

Ievērojot gadiem ilgo paradumu paplašināt pakalpojumu tīklu, cik iespējams, Ontario Hospital Services Commission paziņo **jaunas priekšrocības ambulātoriskiem slimniekiem, kā arī nepieciešamo ambulanču pakalpojumus, sākot ar 1968. g. 1. jūliju.** Šīs priekšrocības pieejamas visiem iedzīvotājiem, kas segti ar Ontario Hospital Insurance plānu un kam šādi pakalpojumi nepieciešami.

Jauni pakalpojumi ambulātoriskiem pacientiem

Bez jau pastāvošajiem ambulātorisko pacientu pakalpojumiem (negadījumos; tālākā lauztu locekļu ārstēšana; radioterapija; fizioterapija; darba un runas terapija) plānā paredzēti vēl citi pakalpojumi, kuŗus sniedz slimnīca ambulātoriskiem pacientiem, kam ārsts tos parakstījis. Tas nozīmē, ka daudzi pakalpojumi, kuŗus iepriekš nesedza apdrošinājums, piem., operācijas telpu lietošanu vieglām operācijām un slimnīcas pakalpojumi medicīnisku vainu ārstēšanā, turpmāk ietilpināti apdrošinājuma plānā.

Rentgena uzņēmumi un laboratorijas pārbaudes, kuŗas ieskaitītas Ontario Medical Services Insurance plānā (OMSIP) netiek ieskaitīti jaunajos pakalpojumos. Tomēr šos diagnozes pakalpojumus segs sakarā ar ambulātoriskajiem pakalpojumiem negadījumos **24 stundu laikā pēc negadījuma** vai arī ja tie ietelp ambulātoriskas lauzta locekļa ārstēšanas gaitā.

NESEGS izdevumus par ārsta vai zobārsta pakalpojumiem slimnīcā nedz arī slimnīcas izmantošanu regulārām injekcijām vai zobu labojumiem, kuŗus parasti veic zobārsta kabinetā.

Parastie sanitārratu pakalpojumi

Ontario Hospital Insurance segs arī lielāko izdevumu daļu, ja slimnieka aizvešanai uz vai atvešanai no slimnīcas nepieciešams sanitārtransports. **Sanitārtransporta nepieciešamība jāapliecina licencētam ārstam,** ambulanču centrālei, īpaši izraudzītam slimnīcas ierēdnim vai citai komisijas autorizētai personai. Negadījumā uz ceļa sanitārtransporta nepieciešamību var apliecināt policijas ierēdnis. Ambulance jāapgādā atzītai sanitāra transporta centrālei (pašvaldību, slimnīcu, arī atzītas privātas vai brīvprātīgas organizācijas).

Cik tas izmaksās apdrošinātam pilsonim. Pacients par autorizētu sanitārratu lietošanas reizi **līdz 25 jūdžu attālumam vai mazāk maksā 5 dol.** Garākiem transportiem piemaksājami **15¢ par katru jūdzi virs 25, bet ne vairāk par 25 dol. par** jebkuŗu slimnieka transportu pa zemes ceļu. Gadījumos, kad Director of Emergency Health Service of the Ontario Hospital Services Commission vai arī šīs iestādes pārstāvis **autorizē** īpašas gaisa **ambulances lietošanu, pacientam nebūs jāmaksā vairāk par 100 dol.,** ieskaitot arī eventuālu tālāko zemes ceļu sanitārtransportu.

Pacients maksā slimnīcai. Pacientam sava maksas daļa par sanitārtransportu kārtojama ar slimnīcu, kuŗā ievietots, vai kas viņu pārved uz apmešanās vietu — nevis ar ambulances vadītāju.

(Neapdrošinātai personai aplēšīs pilnu maksu — 25 dol. par sanitārtransportu 25 jūdzes vai mazāk, plūs 60¢ par katru jūdzi, kas pārsniedz šo attālumu. Gaisa transportu aplēšīs pēc parastā pilnā tarifa par šādu pakalpojumu.)

Ontario Hospital Services Commission NAV atbildīga par sanitārratu darbību vai izsūtīšanu. Par to arī turpmāk atbildīgi sanitārratu īpašnieki, kas dažos gadījumos ir slimnīcas.

Jaunie ambulātoriskie pakalpojumi ieskaitīti plānā, lai novērstu plaisu starp apdrošinātajiem slimnīcas pakalpojumiem un tādiem, kas ieskaitīti OMSIP vai citos apdrošinājumu plānos.

Sanitārratu ieskaitīšana apdrošinātajos pakalpojumos ne tikvien atvieglinās pacienta financiālo problēmu, bet arī veicinās labi organizēta sanitārtransporta nodibināšanos visā provincē.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

Klāj **viesību galdus**

E. Jirgens
Zvanīt dienā
RO 7-1683 un
vakarā RO 7-6044

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros

2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg 18.50
3 — 2 kg bekons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg 19.75
4 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 32.00
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg 16.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg 22.70
9 — 20 märc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg 25.00
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolādes, 80 cigaretes brutto 5 kg 22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 38.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolades, 1 kg žāvēti jaukti augļi. 100 cigarettes, brutto 10 kg 38.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonade, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg 38.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.90
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg 26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0.5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigarettes, brutto 10 kg 31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg 56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Neskafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots 35.90
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes 30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu 53.00
31 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 märc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu 39.90
33 — 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 märc. 24.00
34 — 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 märc. 22.70
35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 märc. 37.50
36 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss 4,5 kg cūku tauku — 40 märc. 30.75
37 — 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 märc. 29.75
38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 märc. 51.50
39 — 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 märc. 29.50
40 — iepriekšējais sainis divkāršots — netto 28 märc. 52.50
41 — 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 märc. 27.50
42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 märc. 45.50
43 — 4 kg cūku tauku; 2.5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 märc. 20.00
44 — iepriekšējais sainis dubultots 36.50
45 — 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekona, žāvēts, kopā 38 märc. 49.50
46 — 5 kg milti, 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg rozīnes, 250/350 gr raugs, sausais, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg sviests, 500 gr siers, 1 kg žāv. augļi, rāts, 200 gr pipari, 200 gr lauru lapas, 50 gr vanilas 210/300 gr pudiņa pulveris, 320/400 gr zupas koncentcukurs — 38 märc. 37.00

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV GRĀMATNĪCAS
491 College Street, Toronto 4, Ontario,
— sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p.p.
sestdienās no 8.30 — 2 p.p.

KAS? KUR? KO? TORONTO

UNO MANKIN REALTOR pārstāvis
KONST. KĀRKLIŅŠ
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

R. G. Balodis, D.C.
Ārsts — chiropraktikis
Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes. 928 A Kingston Rd. Toronto 13, Ont. tālr. 699-3584.
Pieņemu Hamiltonā: 2 reizes nedēļā, otrdienās un sestdienās, 191 James St., tālr. JA 2-4713

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6 - 5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
■ attīstīšana ■ palielinājumi ■ dupликāti ■
■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont
Tel. 363—6496

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Toronto Window MFG Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LAIS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROGIS

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
VALUDE
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 533—2837 Lautiešiem atlaide

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

Cik maksā labs padoms?
Īstā brīdī — nesamaksājams, un citās reizēs tas pasarga no „dārgas maksāšanas" neziņas vai viegliprātīgas taupības dēļ. Lietpratīgs padoms, vairāk nekā 17 gadu pieredzes asināts, bez maksas nāk līdz un vienmēr pavada katru apdrošināšanas darījumu, ko Jūs labā nokārtojis

VALD. BEBRIS
apdrošināšanas speciālists
759 — 0266

PĀRSŪTĀM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

UZ LATVIJU
Labākā dāvana
Visvairāk pieprasītā dāvana
DĀVANU CERTIFIKĀTI
PILNĪGI GARANTĒTI
ĀTRA PIEGĀDE
TIKAI DĀVANU CERTIFIKĀTI ir vērtīgāka dāvana par sainīšiem. Jūsu piederīgie to jums apstiprinās. Tāpēc, ja plānojat turpmāk sūtīt saini, tad sūtiet tikai DĀVANU CERTIFIKĀTUS, jo par tiem jūsu piederīgie visvairāk priecāsies.
TIKAI PAR DĀVANU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie visu var iegādāties — pārtiku, apģērbu, tekstilijas, apavus un daudz citu lietu — amerikāņu, rietumeiropiešu, kā arī vietējos ražojumus speciālos Vneshposyltorg dolaru veikalos. To jums piederīgie apliecinās.
TIKAI PAR DĀVANU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie var nopirkt ko vēlas par speciāli pazeminātām cenām. To viņi jums apliecinās.
NAV PIEMAKSAS
ne sūtītājam, ne arī saņēmējam.
PASŪTINIET TAGAD
TIKAI CAUR
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
New York, N.Y. 10010
PIEPRASIET JAUNĀKO CENRĀDI. ĻOTI SVARĪGI

Sūtiet naudu uz Latviju NAUDĀ, ko sūta
GRAMERCY
TIEK IZSNIEGTA KĀ NAUDA
caur ārzemju tirdzniecības banku.
Piegāde 2 nedēļās
SAŅĒMĒJS VAR NAUDU IZLIETOT KATRAI VAJADZĪBAI.
NEKĀDI ATVILKUMI
JŪS ESAT NODROŠINĀTI TIKAI AR LICENCĒTU FIRMU PAKALPOJUMIEM
BEZ STARPNIECĪBAS.
NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.
VAIRĀK KĀ 20 GADU PIEREDZE KLIENTU APKALPOŠANĀ.
VISI PĀRVEDUMI GARANTĒTI PILNOS APMĒROS UN APDROŠINĀTI.
Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. TARIFS: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street,
Newark, N. J. USA.
Sūtiet U.S. dolaru dāvanu certifikātus pirkšanai speciālos dolaru veikalos. Nekāda maksa par šo pakalpojumu.
Pieprasiet brīvo katalogu tekstilijām un mājturības priekšmetiem.
Vasaras sūtījumi.
Gramercy
Dib. 1945. g.
118 E 28th Street.
New York, N. Y. 10016.
Tel. MU 9-0598.

LAIKRAKSTA
LATVIJA
AMERIKĀ

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

2 MĒBELĒTAS istabas
izdodamas kungam pagrabā stāvā. Ledus skapis un plīts.
Zvanīt RO 9-0522, angļu val.

Brauciet iepazīties ar ABAVU!
800 akru liela platība ar trim privātiem ezeriem un upi. Mednieku un makšķernieku paradīze — 110 jūdzes no Toronto, pie Havelock. Latviešu sabiedrība. Zemes gabali pie ezeriem vēl dabūjami.
Zvanīt
I. Andrejsonam
Toronto: 463-7313 vai 447-4323

APBŪVES GABALI EZERA KRASTĀ
Horsshoe Lake Hwy 69
Cena sākot ar $2.100.- līdz $2.500.-. Piebraukšana ar laivu.
Lūdz zvanīt Toronto 444-9869

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098
Slēgts sakarā ar atvaļinājumiem no 18. jūlija līdz 6. augustam.

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Latviskas rotas bagātīgā krājumā sudrabā un zeltā.
Darbnīcā — 25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont., tel. 444-4033

Dr. Edgara Andersona
LATVIA — PAST AND PRESENT
(Latvia in 50 Years)
SKATOS UN RAKSTOS $19.80
Visu laiku lielākais informātīvais izdevums ar lielāko tiesu trimdā neredzētiem Latvijas skatiem.
Lielo apmēru dēļ grāmata būs pavisam nelielā metienā, tā ka droši saņems tikai iepriekšpasūtinātāji.
Tuvāka informācija visos grāmatu galdos
Elzas Rozenbergas —
ASPAZIJAS GADSIMTS
Latviešu lielākās dzejnieces 100 gadu piem. izdevums $3.60
Krājumā dzejas no gadsimta maiņas laika — Sarkanās puķes, Izplesti spārni, Dzēseles krēsla, Gadu simteņa maiņā u. c. apgāds LATVJU GRĀMATA

Pasūtiniet sev un saviem draugiem žurnālu
DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS
Šis izdevums veltīts LATVIJAS brīvībai un labākai nākotnei un ir Daugavas Vanagu centrālās valdes izdevums.
Atbildīgais redaktors — VILIS HAZNERS
Redaktori: RAIMONDS ČAKS, RITA GĀLE un TONIJA KRŪKA.
DVM iznāk regulāri sešas reizes gadā ar plašu literāro daļu, idejiska un politiska satura rakstiem un apcerēm, ievērojamu darbinieku atmiņām, DV dzīves informāciju, vanadžu, sporta un humora nodaļām.
Abonēšanas maksa vienam gadam: Amerikas kontinentā $5.50, uz ārzemēm, ja maksā dolaros, $3.60. Atsevišķu numuru cena $1.00.
PASŪTINĀJUMI ADRESEJAMI —
Apgāds DAUGAVAS VANAGS — 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

15. JAUNATNES un DRAUDZĪBAS DIENAS
Niagara Falls, Ont. 20. un 21. jūlijā

Sestdien, 20. jūlijā Sheraton Brock viesnīcas lielajā zālē „Grand Ballroom"

4.00 Modes skate. Laikmetīgus, vēl neredzētus tērpus demonstrēs meitenes Mudītes Korbs vadībā

6.00 SVĒTKU SARĪKOJUMS
Brīvās Latvijas dibināšanas 50 g. atceres zīmē.
Svinīgs svētku ievadījums. Prāv. N. Trepšas svētku runa. Soprāna Astras Kalniņas un baritona Pēteŗa Geistauta solo dziesmas un dueti brīvmāksl. J. Saksa pavadījumā. Hamiltonas jaun. pulc. „Rota" meiteņu kvintets. Diriģente Alma Skudra-Kārkliņa.

JAUNĪBAS—DRAUDZĪBAS—JUBILEJAS BALLE
Spēlēs jaunatnes iecienītais orķ. „Heidelberg"

Svētdien, 21. jūlijā Garden City Beach, Port Weller. (Ontario ezera krastā)

10.00 Draudzības kausu izcīņa sieviešu un vīriešu komandām volejbolā

BRĪVDABAS TAUTAS SVĒTKI.

3.00 Finālspēles volejbolā un uzvarētāju apbalvošana.
Jautras sporta sacensības mazajiem un pieaugušajiem

5.00 Vingrojumi un tautas dejas Sv. Katrīnas latv. skolas audzēkņu izpildījumā H. Šternberga vadībā
Dziesmas — vietējo meiteņu kvintets — Dzimtāle Vijas Frances vadībā. Priekšnesumu mūzikālais ietērps skaņu operātora Im. Ķipa.

8.00 Dārzu paviljonā ATVADU BALLE
Spēlēs deju orķ. „Heidelberg"

Ieejas maksa. Sestdienas sarīkojumam $3.- no pers. Jaunatnes apv. biedriem (uzrādot kartes) $2.50. Svētdien (iesk. atvadu balli) $1.50 no pers. Apv. biedriem $1.25. Bērniem līdz 12 g. abās dienās — ieeja brīva.
Visus laipni ielūdz
RĪCĪBAS KOMITEJA